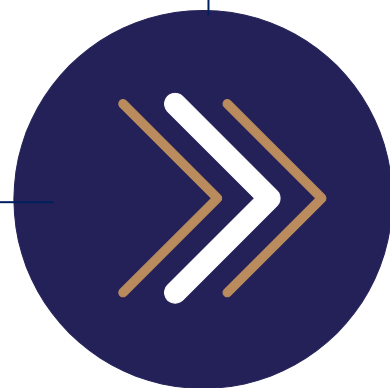

BANKKÖZI KLÍRING RENDSZER

IG1 SZABVÁNYOK

I. KÖTET

Szabványok és szolgáltatások áttekintése

BKR Üzletszabályzat 23. számú melléklete

Elfogadta

GIRO Zrt. Igazgatósága

Jóváhagyta

Magyar Nemzeti Bank

Hatályos

2020.03.02

Oldalak száma: 45

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	4
1. A BANKKÖZI KLÍRING RENDSZER MŰKÖDÉSE	5
2. A GIRO ZRT. ELSZÁMOLÁSFORGALMI SZOLGÁLTATÁSAI	9
2.1. EGYEDI TRANZAKCIÓK.....	9
2.1.1. <i>Egyedi fizetési megbízások</i>	9
2.1.2. <i>Csoportos fizetési megbízások</i>	10
2.2. KÖZVETLENÜL BENYÚJTOTT CSOPORTOS ÜZENETEK.....	10
3. AZ IGI PLATFORM KLÍRING FOLYAMATA	12
3.1. ELSŐ ELSZÁMOLÁSI CIKLUS.....	12
3.1.1. <i>Bankközi tranzakciók előkészítése küldésre</i>	12
3.1.2. <i>Banki keretek biztosítása az elszámoláshoz</i>	12
3.1.3. <i>Bankközi tranzakciók küldése</i>	12
3.1.4. <i>GIRO oldali fogadásra vonatkozó szabályok</i>	13
3.1.5. <i>Elszámolás</i>	13
3.1.6. <i>Kiegyenlítés</i>	14
3.1.7. <i>Az Első Elszámolási Ciklus elszámolás eredményének fogadása</i>	15
3.2. RENDKÍVÜLI KÜLDÉSI SZAKASZ.....	15
3.2.1. <i>Bankközi tranzakciók küldése</i>	15
3.2.2. <i>Jelentések fogadása</i>	16
3.2.3. <i>Elszámolás</i>	16
3.3. MÁSODIK ELSZÁMOLÁSI CIKLUS.....	16
3.3.1. <i>Sorlebontás</i>	16
3.3.2. <i>Sorlebontás engedélyezése</i>	16
3.3.3. <i>Elszámolás</i>	16
3.3.4. <i>Kiegyenlítés</i>	16
3.3.5. <i>A Második Elszámolási Ciklus eredményének fogadása</i>	17
3.4. ELSZÁMOLÁS EREDMÉNYÉNEK KLÍRINGTAGI FELDOLGOZÁSA.....	17
4. A CSOPORTOS FIZETÉSI MEGBÍZÁSOK SAJÁTOSÁGAI	18
4.1. SZÁMLATULAJDONOS ÉS SZÁMLAVEZETŐ HITELINTÉZET KÖZÖTTI KAPCSOLAT	18
4.2. BANKI KÜLDŐ KÖTEGEK ELŐÁLLÍTÁSA	18
4.3. BANKI KÜLDŐ KÖTEGEK ELLENŐRZÉSE	18
4.4. CSOPORTOS MEGBÍZÁSI TRANZAKCIÓKRA ADANDÓ VÁLASZOK	19
4.5. FELHATALMAZÁSOK KEZELÉSE.....	19
4.6. FELHATALMAZÁSOK ADATAINAK ELLENŐRZÉSE ÉS KÖZVETÍTÉSE	20

5. CSOPORTOS FIZETÉSI MEGBÍZÁSOK KÖZVETLEN BEFOGADÁSÁNAK KLÍRING FOLYAMATA.....	21
5.1. MEGBÍZÁSOK BENYÚJTÁSA ÉS ENNEK VISSZAIGAZOLÁSA.....	21
5.2. FEDEZETVIZSGÁLAT KÖZVETLEN CSOPORTOS ÁTUTALÁS ÉS KÉSZPÉNZKIFIZETÉS ESETÉN.....	21
5.3. ÉRTESÍTÉS KÖZVETLEN CSOPORTOS BESZEDÉS ESETÉN.....	22
5.4. ÉRTESÍTÉS A CSOPORTOS ÁTUTALÁS ÉS KÉSZPÉNZ-KIFIZETÉS ELSZÁMOLÁSÁNAK EREDMÉNYÉRŐL.....	22
5.5. ELSZÁMOLT CSOPORTOS KÉSZPÉNZ-KIFIZETÉSI TÉTELEK POSTAI ÁTADÁSA.....	22
5.6. ÉRTESÍTÉS A POSTAI ÁTADÁS EREDMÉNYÉRŐL.....	22
5.7. ÉRTESÍTÉS A CÍMZETT BANK VÁLASZAIRÓL.....	23
6. MELLÉKLETEK.....	23
BANKKÖZI FIZETÉSEK ELSZÁMOLÁSÁNAK FOLYAMATA.....	24
1. EGYSZERŰ ÁTUTALÁS.....	24
1.1. ÁTUTALÁS.....	25
1.2. ÁTUTALÁS VISSZAUTASÍTÁSA.....	26
2. BESZEDÉS FOLYAMATA.....	27
2.1. ÉRTESÍTÉS BESZEDÉSI MEGBÍZÁSRÓL.....	27
2.2. BESZEDÉSI MEGBÍZÁS TELJESÍTÉSE.....	29
2.3. BESZEDETT ÖSSZEG VISSZAUTALÁSA.....	30
2.4. BESZEDÉSI MEGBÍZÁS FÜGGŐBEN TARTÁSA ÉS/VAGY VISSZAUTASÍTÁSA.....	31
3. CSOPORTOS FIZETÉSI MEGBÍZÁSOK.....	32
3.1. CSOPORTOS ÁTUTALÁSI MEGBÍZÁS.....	32
3.2. CSOPORTOS BESZEDÉSI MEGBÍZÁS.....	35
3.3. CSOPORTOS KÉSZPÉNZ-KIFIZETÉSI MEGBÍZÁS.....	38
FELHATALMAZÁS FOLYAMATA.....	41
A KLÍRINGTAG KÉRÉSÉRE NYÚJTOTT KIEGÉSZÍTŐ, OPCIONÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK.....	42

ELŐSZÓ

A GIRO Elszámolásforgalmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság – továbbiakban GIRO Zrt – által működtetett fizetési rendszer a Bankközi Klíring Rendszer (BKR).

A rendszer működésének alapvető elveit és szabályait, a részvétel feltételeit és módját, a bankközi fizetési forgalom lebonyolításának üzemidejét a hatályos BKR Üzletszabályzata rögzíti.

Az éjszakai elszámolási platform, a BKR IG1 működését meghatározó szabályzat részét képezik a BKR IG1 Szabvány kötetek, amelyekben a GIRO Zrt. az éjszakai elszámolás lebonyolítása során alkalmazandó elektronikus megbízások és üzenetek pontos tartalmi és formai meghatározását, valamint forgalmazásuk szabályait rögzíti.

Jelen kötet a BKR Üzletszabályzatban rögzített BKR IG1 szolgáltatások és elszámolásforgalmi folyamatok részletes áttekintésén, folyamatábráin keresztül mutatja be az előírt szabványok használatát, egyben támogatást nyújt a BKR IG1 Szabványok II. és a III. kötetben tárgyalt szabványok elszámolásforgalmi folyamatba történő elhelyezésére, értelmezésére.

A BKR IG1 Szabványok II. kötet az ún. „BZSR formátumú” Egyedi Tranzakciók szabványait írja le, míg a III. kötet a Csoportos Üzenetek szabványait tárgyalja.

A jelen kötetben használt, a szabványokra vonatkozó kifejezések a hivatkozott dokumentumok *Fogalomtár* fejezeteiben található.

A szabvány kötetekben használt, a pénzforgalom szereplőire vonatkozó megnevezések esetenként eltérnek, eltérhetnek a hatályos jogszabályokban rögzítettektől. Ennek alapvető oka, hogy ezek a megnevezések (pl. jogosult bankszámla helyett kedvezményezett fizetési számlája) átvezetése miatt a bankrendszer a szabványok módosítását nem tartotta időszerrűnek.

A Bankközi Klíring Rendszer IG1 Szabványok I. kötete 3.1 verziószám alatti – módosításokkal egységes szerkezetbe történő – kiadását a BKR Üzletszabályzat többszöri módosítása, az elmúlt években elvégzett fejlesztések és jogszabályi változások miatt végrehajtott és, a 2013. év folyamán különböző¹ dokumentumokban már közzétett – a BKR IG1 Szabványok II. és III. kötetének 3.1. verziójába is beépített – módosítások tették indokolttá.

Bár 2011 során megszűnt a banki végpontra telepített zsró csatlakozó eszköz (GID, GIRO Interface Device), a **GID** rövidítést a továbbiakban is használjuk a **banki zsró csatlakozó végpont** jelölésére. Az input / output állományok a bank és a GIRO között a GID-del jelölt banki csatlakozó végponton át közlekednek.

¹ BKR IG1 SZABVÁNYOK KIEGÉSZÍTÉS *Küldés és fogadáskorlátozás kezelése az éjszakai elszámolási módban* 1.0 változat 2013. március 26

BKR IG1 SZABVÁNYOK 2. KIEGÉSZÍTÉS *Csoportos beszédési dátum módosítása az éjszakai elszámolási módban* 1.0 változat 2013. november 11

Electra üzleti követelmények 1.0 változat 2013. március 18

1. A Bankközi Klíring Rendszer működése

A GIRO Zrt. a Bankközi Klíring Rendszer keretében nyújtott elszámolásforgalmi szolgáltatásával elősegíti a Klíringtagok közötti számlapénzforgalom lebonyolítását oly módon, hogy elvégzi a Klíringtagok által átadott bankközi pénzforgalmi megbízások (tranzakciók) közvetítését és elszámolását.

A Bankközi Klíring Rendszerben kizárólag forint alapú pénzforgalmi megbízások lebonyolítása történik.

Az éjszakai elszámolás keretében az InterGIRO1 platform a Klíringtagok szabványos elektronikus üzenetek (küldő kötegekbe szervezett tranzakciók) formájában továbbítják a GIRO Zrt.-be ügyfelek által benyújtott pénzforgalmi megbízások adatait, valamint saját tranzakcióikat. Továbbá a Klíringtagok szabványos elektronikus üzenetek formájában kapják meg a GIRO Zrt.-től az MNB-nél vezetett számlájuk javára érkező jóváírásokat (ügyfélmegbízásokat, Klíringtag saját tételeit, illetve Levelezett banki pénzforgalmi megbízásokat).

A Bankközi Klíring Rendszerhez közvetett módon csatlakozó hitelintézetek – a Levelezett bankok, Közvetett Részrtvevők – valamely Klíringtag (ebben az értelemben Levelező bank) közvetítésével küldik be, illetve fogadják a pénzforgalmi megbízások adatait.

A tranzakciók továbbítása a GIRO Zrt. által működtetett biztonságos adatátviteli rendszeren (a GIROHálón) történik, amelyhez a Klíringtagok a saját zsíró csatlakozó végpontjukon, a GID-en át kapcsolódnak. A Bankközi Klíring Rendszerben biztosított eszközök (a kommunikációt biztosító saját hálózat, a GIROHáló, illetve az input/output állományok aláírását végző GIROLock alkalmazás) elősegítik és támogatják a Klíringtagok és Levelezett bankjaik számára az elszámolást igénylő pénzforgalmi megbízások MNB rendeletben előírtak szerinti lebonyolítását.

A Bankközi Klíring Rendszer a Klíringtagok részére valamennyi elszámolási napon a hatályos BKR Üzletszabályzatában rögzített üzemidőben áll rendelkezésre.

Az átutalási tranzakciók elszámolása és a bankközi pozíciók kiszámítása, valamint a beszedést kezdeményező tranzakciók feldolgozása szakaszosan, illetve adott ciklusok keretében zajlik le. Az elszámolási szakaszok és ciklusok részletes leírása jelen IG1 Szabvány kötet „3.1.5 Elszámolás” fejezetében található meg.

A szakaszok és a ciklusok pontos időpontját és ezek tartalmi elemeit – a klíring folyamatait – a hatályos BKR Üzletszabályzata tartalmazza.

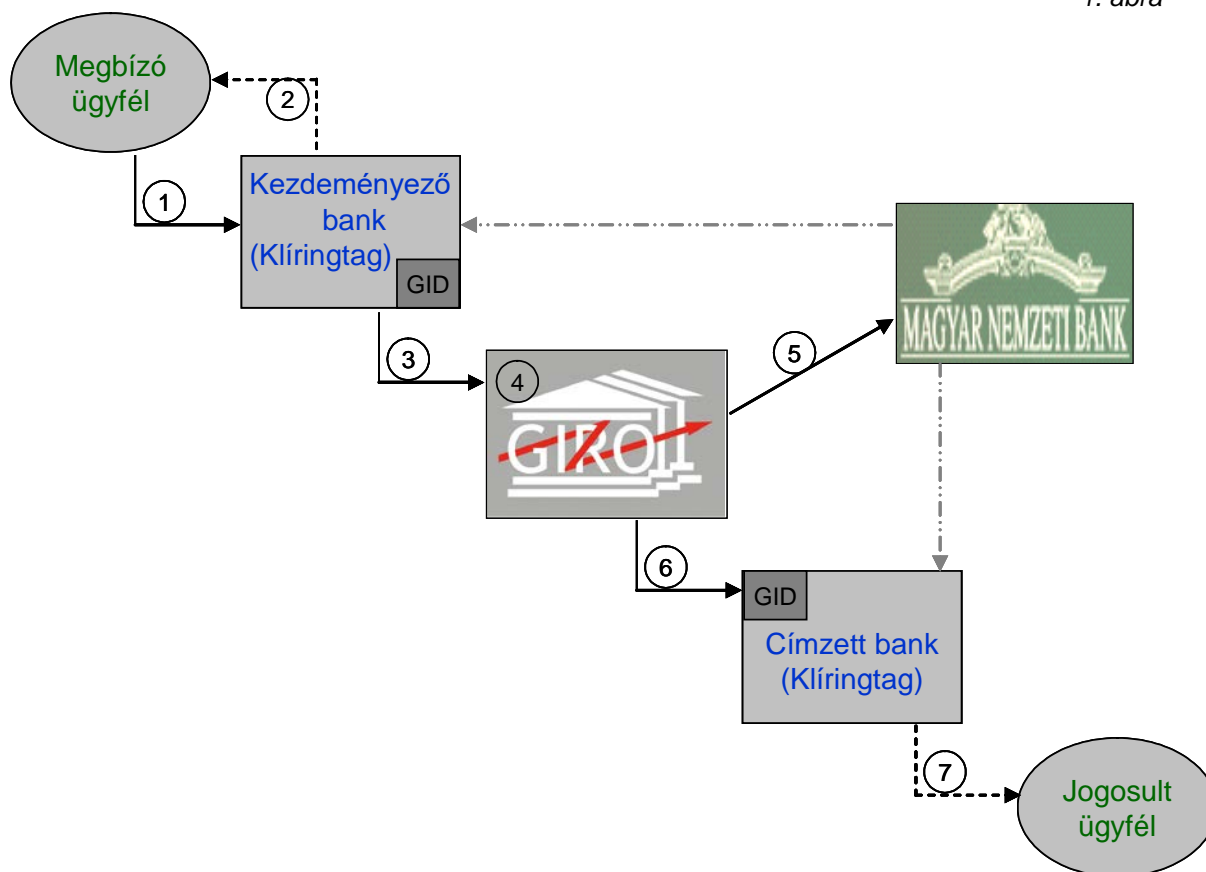
A következő ábrákon a bankközi fizetések elszámolásának általános folyamatát mutatjuk be. Önálló folyamatábrán mutatjuk be a Levelezett bank ügyfele által kezdeményezett megbízás bankközi elszámolásának általános folyamatát.

Jelen IG1 Szabvány kötet **1. számú mellékletében** fizetési módokként mutatjuk be a bankközi fizetések elszámolásának folyamatát.

Bankközi fizetések kezdeményezése

(általános folyamat)

1. ábra

A folyamat lépései:

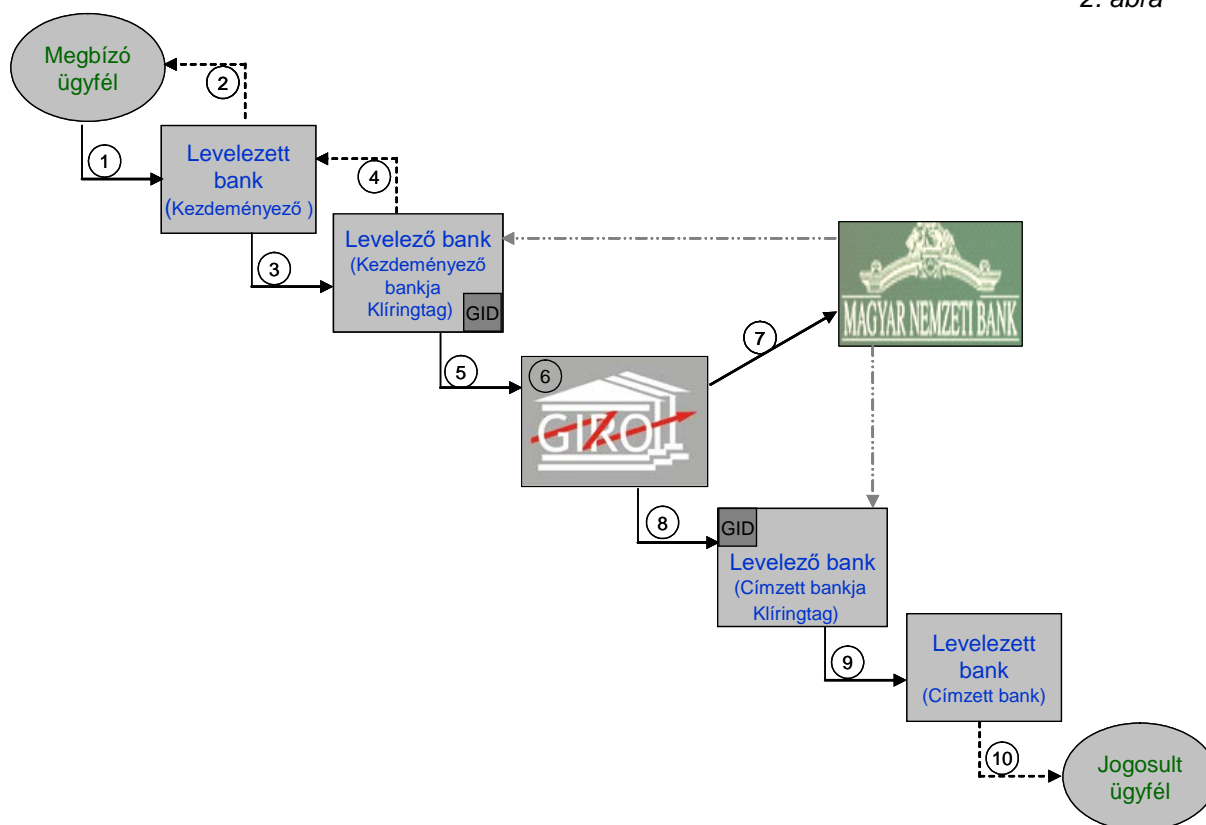
1. Megbízás benyújtása [T-1 napra].
2. Megbízó ügyfél számlájának terhelése [T-1 napon] (megjelenítés a számlakivonaton).
3. Bankközi tranzakció indítása [T-1 nap].
4. Tranzakció fogadása, elszámolása (figyelembe véve a keretet) és a bankközi pozíció kiszámítása [T elszámolási napra].
5. Bankközi pozíció továbbítása és fogadása [T elszámolási napra], a banki számlák terhelése és jóváírása, a bankok értesítése.
6. Tranzakció továbbítása és fogadása [T elszámolási napra].
7. Jogosult ügyfél számlájának jóváírása (megjelenítés a számlakivonaton).

Az IG1 platform csak olyan tranzakciót számol el, amelynél a Megbízó ügyfél és a Jogosult ügyfél számláját különböző Klíringtag vezeti.

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

Bankközi fizetések kezdeményezése Levelező bankokon keresztül
(általános folyamat)

2. ábra

A folyamat lépései:

1. Megbízás benyújtása nem-klíringtag (Levelezett) bankhoz.
2. Megbízó ügyfél számlájának terhelése (megjelenítés a számlakivonaton).
3. A Levelezett bank benyújtja ügyfele megbízását a Levelező bankjához [T-1 napra].
4. Levelező bank elszámol a Levelezettjével (számlakivonatot készít) [T-1 napon].
5. Bankközi tranzakció indítása [T-1 nap].
6. Tranzakció fogadása, elszámolása (figyelembe véve a keretet) és a bankközi pozíció kiszámítása [T elszámolási napra].
7. Bankközi pozíció továbbítása és fogadása [T elszámolási napra], a banki számlák terhelése és jóváírása, a bankok értesítése.
8. Tranzakció továbbítása és fogadása [T elszámolási napra].
9. A Levelező bank elvégzi a Levelezett bank számláján a jóváírást (számlakivonatot készít).
10. A nem-klíringtag (Levelezett) bank jóváírja a Jogosult ügyfél számláját (megjelenítés a számlakivonaton).

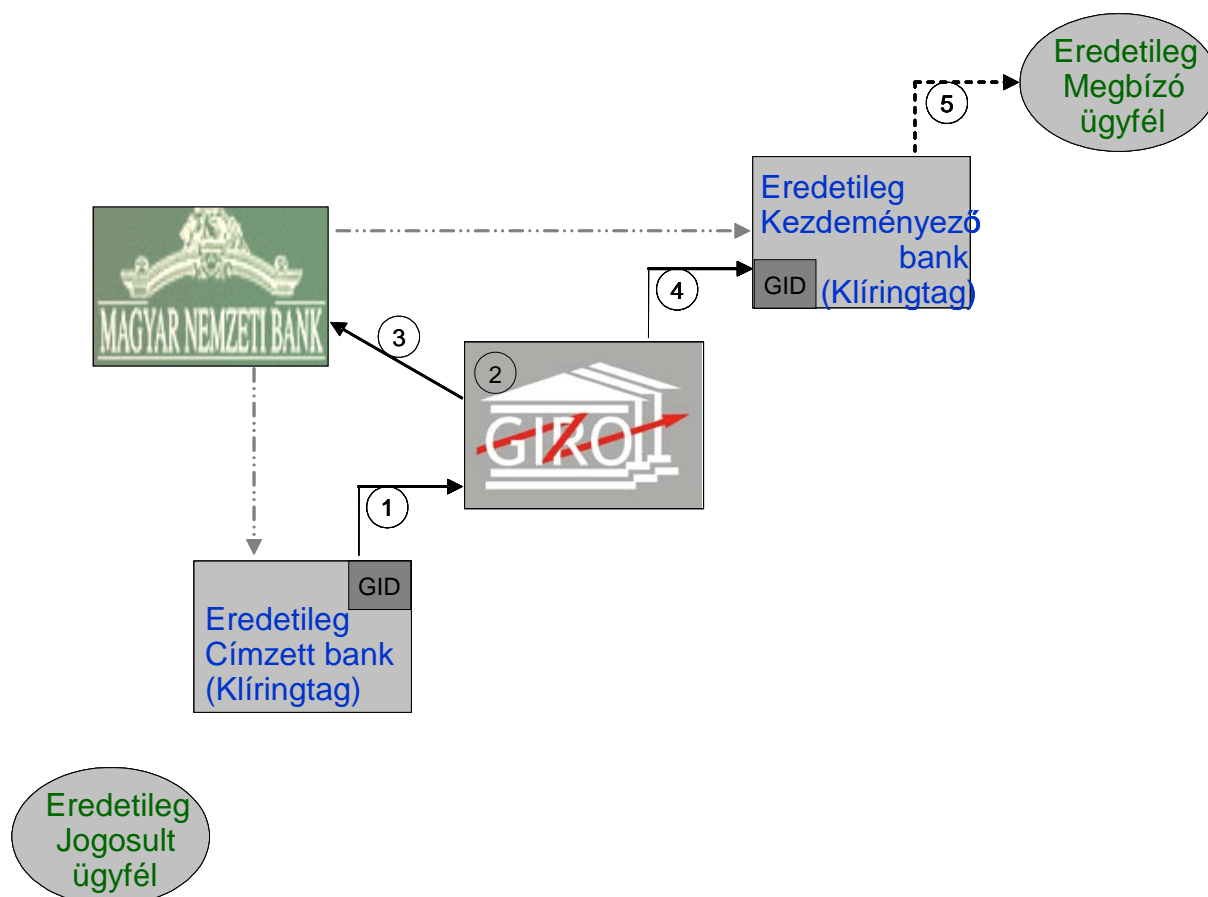
Az IG1 platform csak olyan tranzakciót számol el, amelynél a Kezdeményező bank és a Címzett bank (Levelezett bankok) számláját különböző Klíringtag vezeti.

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

Amennyiben az adott fizetési mód szabályai megkívánják, a címzett bank választranzakciót küld a kezdeményező bank számára (pl. nem teljesíthető megbízások visszautasítása, beszedési megbízás teljesítése), melyet az alábbi folyamatábrán szemléltetünk.

Fizetési tranzakció megválaszolása, visszautasítása
(általános folyamat)

3. ábra

A folyamat lépései:

1. Választranzakció indítása [T-1 nap]
2. Választranzakció fogadása, elszámolása (figyelembe véve a keretet) és a bankközi pozíció kiszámítása [T elszámolási napra].
3. Bankközi pozíció továbbítása és fogadása [T elszámolási napra], a banki számlák terhelése és jóváírása, a bankok értesítése.
4. Választranzakció továbbítása és fogadása [T elszámolási napra].
5. Választranzakció jóváírása az eredeti tranzakcióban megjelölt Megbízó ügyfél számláján (megjelenítés a számlakivonaton).

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A további fejezetekben ismertetjük a GIRO Zrt. elszámolásforgalmi szolgáltatásait, a szolgáltatásokhoz tartozó feldolgozási folyamatokat a feldolgozások során jelentkező tranzakciós és üzenetszabványokon keresztül.

Az alapfunkciók mellett az adott szolgáltatás folyamatismertetőjénél az opcionális, azaz a Klíringtag által megrendelhető funkciók is bemutatásra kerülnek, melyeket részletesen jelen kötet **3. számú mellékletében** írunk le.

2. A GIRO Zrt. elszámolásforgalmi szolgáltatásai

A GIRO Zrt. – a BKR Üzletszabályzatban rögzítetteknek megfelelően – az elszámolásforgalmi szolgáltatásokat két típusba sorolja

- egyedi tranzakciók feldolgozása,
- közvetlenül benyújtott csoportos üzenetek feldolgozása.

A következőkben az egyes szolgáltatásokat röviden ismertetjük, továbbá a szolgáltatások keretében lebonyolítható tranzakciókat adjuk meg a szabványosított tranzakció kódok, alkódok, valamint az elektronikus üzenetek (a BKR IG1 Szabványok II. és III. kötetben használt) rövidítéseinek feltüntetésével.

2.1. Egyedi tranzakciók

Az egyedi tranzakciókon belül egyes pénzforgalmi eltérések, sajátosságok miatt kétféle megbízást és ehhez kapcsolódóan kétféle feldolgozást különböztetünk meg, úgymint egyedi- és csoportos fizetési megbízások feldolgozását.

Azonos tranzakció típusba sorolásukat indokolja, hogy mindkét megbízási mód esetében a Klíringtagok – az ügyfelek által benyújtott megbízások adataiból – a fizetési mód sajátosságaival rendelkező szabványos, egyedi tranzakciókat állítanak elő.

A Klíringtagok az egyedi tranzakciókat banki küldő kötegekben (KK.002) továbbítják a IG1 platform felé. Az IG1 platform felől a megbízásokban címzett Klíringtagok az elszámolt / feldolgozott tranzakciókat banki fogadó kötegekben (FK.020), egyedi tranzakcióként kapják meg.

Az egyedi (küldött és fogadott) tranzakciók bankközi lebonyolításához alkalmazandó, a banki küldő és fogadó kötegek, valamint a különböző jelentések előállítására és értelmezésére vonatkozó részletes formai és tartalmi szabályokat a BKR IG1 Szabványok II. kötet tartalmazza.

Az egyedi tranzakciók szabvány szerinti azonosítója egy 3 jegyű kódból és egy kétjegyű alkódból álló számkód, pl. (001-00).

Az egyedi tranzakciók feldolgozásának logikai adatfolyamát a BKR IG1 Szabványok II. kötet tartalmazza.

2.1.1. Egyedi fizetési megbízások

E megbízások minden esetben egy kötelezett és egy kedvezményezett számla közötti pénzmozgásra vonatkoznak.

Az alábbiakban felsoroljuk az egyedi pénzforgalmi megbízásokból előállított tranzakciók megnevezését, feltüntetve a tranzakciók háromkarakteres kódját és kétkarakteres alkódját:

Egyszerű átutalás

- Átutalás (001-00) – Visszaútalás (201-00)

Bank-to-bank átutalás

- Átutalás (082-00) – Visszaútalás (282-00)

Közvetlen jóváírás

- Átutalás (001-01) – Visszaútalás (201-01)

Okmányos meghitelezés (akkreditív)

- Teljesítés (001-02) – Visszaútalás (201-02)

- Váltó beszedési megbízás (váltóinkasszó)
 - Teljesítés (002-01) – Visszautalás (202-01)
- Csekk azonnali beszedési megbízás
 - Teljesítés (002-03) – Visszautalás (202-03)
- Felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízás (azonnali inkasszó)
 - Értesítés (092-00) – Visszautasítás (292-00)
 - Teljesítés (002-00) – Teljesítés visszautalása (202-00)
 - Értesítés BKR-en keresztül kezdeményezett beszedési megbízás sorban állásáról (692-00)
- Hatósági átutalás
 - Teljesítés (002-00)² – Visszautalás (202-00)
- Átutalási végzés
 - Teljesítés (002-00)³ – Visszautalás (202-00)
- Határidős beszedési megbízás (határidős inkasszó)
 - Értesítés (093-00) – Visszautasítás (293-00)
 - Teljesítés (003-00) – Teljesítés visszautalása (203-00)

2.1.2. Csoportos fizetési megbízások

Klíringtag az IG1 platformon – csoportos pénzforgalmi megbízások közül – csoportos átutalási és/vagy beszedési megbízásokat forgalmazhat.

A csoportos átutalási megbízás egy kötelezett és több kedvezményezett számla közötti pénzmozgásra vonatkozik, a csoportos beszedési megbízás egy kedvezményezett és több kötelezett számla közötti kapcsolatot jelent.

Az alábbiakban megadjuk a csoportos pénzforgalmi megbízásokat tartalmazó egyedi tranzakciók megnevezését, feltüntetve a tranzakciók háromkarakteres kódját és kétkarakteres alkódját:

- Csoportos átutalási megbízás
 - Átutalás (007-01) – Visszautalás (207-01)
- Csoportos beszedési megbízás
 - Értesítés (094-00) – Visszautasítás (294-00)
 - Teljesítés (404 00)

2.2. Közvetlenül benyújtott csoportos üzenetek

A GIRO Zrt. az elszámolásforgalmi szolgáltatás keretében Klíringtagjainak lehetővé teszi, hogy számlavezetett ügyfeleik részére engedélyezzék csoportos fizetési megbízásaik (CSFM) közvetlen benyújtását és a GIRO Zrt.-hez az Electra rendszeren keresztüli továbbítását. A Bankközi Klíring Rendszerhez közvetlenül csatlakozó bankszámla-tulajdonosok a GIRO Zrt. dokumentumaiban Közvetlen Benyújtóként kerülnek definiálásra.

A Közvetlen Benyújtó bizonyos szempontból egy csoportba tartozó megbízásait egy több fizetési tételből álló, ún. CSFM üzenet állományban juttathatja el a GIRO Zrt.-hez. Az üzenet tételeit az IG1 platform egyedi tranzakciókként dolgozza fel, illetve számolja el. A fizetési tételek megválaszolása szintén egyedi tranzakciókkal történnek. A válaszokról a Közvetlen

² A GIRO Zrt. javasolja a 002-00 és 292-00 kód használatát

³ A GIRO Zrt. javasolja a 002-00 és 292-00 kód használatát

Benyújtó – az eredeti csoportos megbízására vonatkozó – csoportos beszámoló üzenetben értesül.

A CSFM üzeneteknek többfajta szabványos azonosítója is létezik. Jelen kötetben a „beszédebb” azonosítót használjuk: CS-<üzenettípus>, PK-<üzenettípus> pl. CS-ATUTAL. Gyakran használt azonosító még a <rövidített név>[.fájl kiterjesztés] is pl. CSÁT.121.

Az alábbiakban felsoroljuk a CSFM üzeneteket, amelyeket Közvetlen Benyújtó küld, illetve, kap:

Csoportos átutalási megbízás üzenetek

CS-ATUTAL	csoportos átutalás	–	CS-STATUS	ellenőrzés eredménye
			CS-FEDSTA	feldolgozás eredménye
			CS-DETSTA	válaszok

Csoportos beszédési megbízás üzenetek

CS-BESZED	csoportos beszé-	–	CS-STATUS	ellenőrzés eredménye
	dés		CS-DETSTA	válaszok

Csoportos (postai) készpénz-kifizetési megbízás üzenetek

PK-ATUTAL	Készpénz-kifizetés	–	PK-STATUS	ellenőrzés eredménye
			PK-FEDSTA	feldolgozás eredménye
			PK-DETSTA	válaszok / utalványazonosítók

A csoportos (postai) készpénz-kifizetési megbízás egy speciális megbízás. E megbízás esetében a postai megbízások – és azok postai díjának – fedezete egy összegben kerül elszámolásra. Maguk a fizetési tételek a Posta Elszámoló Központ (PEK) rendszerében kerülnek elszámolásra, szabványos PEK utalványokként. A válaszok a PEK által bevételezett utalványazonosítókat, a postai feladóvevényeket tartalmazza.

Az alábbiakban azokat a CSFM üzeneteket soroljuk fel, amelyeket a Közvetlen Benyújtó számlavezető bankja (Klíringtag) kap, illetve válaszként küld:

Csoportos átutalási megbízás üzenetek

CS-FEDKER	fedezetkérés	–	CS-FEDJEL	fedezetvizsgálat jelzése
CS-FEDELL	fedezetjelzés ellenőrzése		CS-FEDSUM	elszámolásra engedélyezett megbízások feldolgozásának összegzése

Csoportos beszédési megbízás üzenet

BESINF	beszédési információ			
--------	----------------------	--	--	--

Csoportos (postai) készpénz-kifizetési megbízás üzenetek

PK-FEDKER	fedezetkérés	–	PK-FEDJEL	fedezetvizsgálat jelzése
PK-FEDELL	fedezetjelzés ellenőrzése		PK-FEDSUM	elszámolásra engedélyezett megbízások feldolgozásának összegzése

A Közvetlen Benyújtók által benyújtott csoportos fizetési megbízások lebonyolításához használt különböző jelentések előállítására és értelmezésére vonatkozó részletes formai és tartalmi szabályokat a BKR IG1 Szabványok III. kötete tartalmazza.

3. Az IG1 platform klíring folyamata

3.1. Első Elszámolási Ciklus

3.1.1. Bankközi tranzakciók előkészítése küldésre

A hitelintézet az MNB hatályos pénzforgalmi jogszabályában előírtak szerint befogadja és feldolgozza számlavezetett ügyfelei egyedi és csoportos pénzforgalmi megbízásait, majd összeállítja az IG1 platformra küldendő **tranzakciókat**.

Klíringtag a **küldő kötegbe (KK.002)** az alábbi tranzakciókat csoportosítja:

- az ügyfeleitől aznapi teljesítésre befogadott, bankközi elszámolást igénylő pénzforgalmi megbízások adataiból előállított szabványos tranzakciókat (pl. egyszerű átutalás, csoportos átutalás),
- a saját maga által küldött bankközi tranzakciókat (pl. bank-to-bank),
- a más banktól korábban kapott tranzakciókra adandó válaszokat (pl. azonnali beszedési megbízás teljesítése),
- a visszautasító tranzakciókat, amelyek a partnerbanktól korábban kapott, a jogosult számlán jóvá nem írható tranzakciók összegének visszautalásáról rendelkezik.

A bankközi tranzakciók elkészítésének és a banki küldő kötegek összeállításának részletes szabályait a BKR IG1 Szabványok II. kötete tartalmazza.

3.1.2. Banki keretek biztosítása az elszámoláshoz

Klíringtagok a következő napi elszámolás fedezetéhez – a Magyar Nemzeti Bank által meghatározott módon, az MNB-vel és a KELER Zrt.-vel együttműködve – **keretet** biztosítanak.

A Magyar Nemzeti Bank értesíti a GIRO Zrt.-t a Klíringtagok egyenkénti **kereteiről (LIMITS1.TXT)**. Az IG1 platform a kereteket tartalmazó fájl vételét és ellenőrzési eredményének elektronikus úton történő visszaigazolását a **LIMITS1.ACK** üzenetekkel végzi el.

3.1.3. Bankközi tranzakciók küldése

Klíringtagok a bankközi tranzakciókat tartalmazó banki küldő kötegeket a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időintervallumban továbbíthatják az IG1 platformra.

A banki küldő kötegeket Klíringtagok a zsíró csatlakozási végpontjukon, a GIDen, a GIRO Zrt. által működtetett adatátviteli hálózati szolgáltatás (GIROHáló) igénybe vételével, a GIROLock alkalmazással elektronikusan aláírva továbbítják az IG1 platformra. Az elektronikus aláírás biztosítja, hogy a kötegek hitelessége, sértetlensége megállapítható, a kötegek küldésének ténye letagadhatatlan legyen.

Az IG1 platform a továbbított banki küldő kötegeket és az azokban található tranzakciókat ellenőrzi és az ellenőrzés eredményét a küldő köteg beérkezését követő 1 (egy) órán belül közli a küldő Klíringtaggal az **Azonnali Visszajelzés (AV.LOG, ill. AV.REF)** fájlban. Hibajelzés alapján Klíringtagnak lehetősége nyílik a hibás köteg és/vagy tranzakció javítására és ismételt beküldésére.

3.1.4. GIRO oldali fogadásra vonatkozó szabályok

Az IG1 platform ellenőrzi a Klíringtagok által bankközi elszámolásra beküldött tranzakciókat és az azokat szabványos formátumban tartalmazó adatállományokat (küldő kötegeket), és ezt követően az ellenőrzés eredményéről a Klíringtagoknak az előző alfejezetben meghatározott szabványos formában visszajelzést küld.

Amennyiben GIRO Zrt. a visszajelzésben hibátlan tranzakciók átvételét igazolja vissza, a tranzakciók feldolgozásra átvettnek tekintendők.

3.1.5. Elszámolás

GIRO Zrt. a hatályos BKR Üzletszabályzatában rögzítettek alapján csak a befogadott fizetési megbízásokat számolja el.

A Klíringtag által beküldött fizetési megbízás akkor tekinthető a rendszerbe **befogadottnak**, ha

- a Klíringtag T elszámolási napra vonatkozó fizetési megbízásait a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időpontig a GIRO Zrt. részére beküldte,
- a GIRO Zrt. a fizetési megbízásokat feldolgozásra átvette,
- a Klíringtag a tranzakció(ka)t a hatályos BKR Üzletszabályzatban meghatározott időpontig nem vonta vissza, továbbá
- a GIRO Zrt.-nek a hatályos BKR Üzletszabályzatban meghatározott időpontig a Klíringtagot érintő fizetést korlátozó eljárás megindításáról az adott elszámolási szakaszban történő feldolgozás megkezdéséig nem volt tudomása,

és fentiek alapján a GIRO Zrt. a feldolgozást, elszámolást megkezdte.

A bankközi elszámolás kötegenként történik. A kötegek abban a sorrendben kerülnek elszámolásra, amilyen sorrendben a kötegek az IG1 platformra beérkeztek.

A kötegek elszámolási sorrendjét a küldő Klíringtag határozza meg a tranzakciók kötegekbe rendezésével, a kötegek beküldési sorrendjének meghatározásával.

Az IG1 platform minden egyes köteg elszámolásakor ellenőrzi, hogy a kötelezett Klíringtag a rendelkezésére álló keret és a számára beérkezett és addig elszámolt jóváírások alapján rendelkezik-e elegendő fedezettel. Fedezethiány esetén a köteg sorba kerül, elszámolását minden alkalommal megkísérli a rendszer, amikor a kötelezett Klíringtag számára jóváírás érkezik, ugyanakkor a Klíringtag által küldött további kötegek csak akkor kerülnek feldolgozásra, ha a sorban előtte álló köteg elszámolása sikeresen megtörtént (ún. FIFO „First In – First Out”- feldolgozási mód).

Az IG1 platform az **Első Elszámolási Ciklusban** két alkalommal, **két szakaszban** – a hatályos BKR Üzletszabályzatában megadott időpontokban – végzi el a Klíringtagok által beküldött tranzakciók feldolgozását és elszámolását.

Az **Első Elszámolási Szakaszban** a fedezettel rendelkező, T napra közvetlenül benyújtott megbízásokból a GIRO Zrt. által generált küldő kötegek – Közvetlen Benyújtó megbízásai – és az **Első banki küldési szakaszban** beérkezett klíringtagi küldő kötegek kerülnek feldolgozásra.

Az IG1 platform a közvetlenül benyújtott **CSÁT** megbízásokat a számlavezető bank (FEDJEL-beli) engedélyének megérkezési sorrendjében számolja el. A csoportos készpénz-kifizetési megbízások elszámolása mindig az Első ciklus végén és csak akkor történik meg, amikor **minden PK-ÁTUTAL** üzenetre megérkezett a helyes válasz a közvetlen benyújtók fedezetvizsgálati üzenetváltásra igényt tartó számlavezető bankjaiból (elszámolható / nem számolható el / függőben tartandó).

A **Második Elszámolási Szakaszban** a **Második banki küldési szakaszban** beérkezett klíringtagi küldő kötegek, valamint az Első Elszámolási Szakaszban el nem számolt, T napra közvetlenül benyújtott megbízásokból a GIRO Zrt. által generált küldő kötegek – Közvetlen Benyújtó megbízásai – feldolgozása és elszámolása történik meg. Az Első Elszámolási Szakasz végén sorban maradt kötegek a Második Elszámolási Szakaszban kerülnek feldolgozásra, megelőzve a Második banki küldési szakaszban beérkezett kötegeket.

A csoportos készpénz-kifizetési megbízások elszámolása mindig a Második Elszámolási Szakaszban és csak akkor történik meg, amikor **minden PK-ÁTUTAL üzenetre** megérkezett a helyes válasz a Közvetlen Benyújtók - fedezetvizsgálati üzenetváltásra⁴ igényt tartó - számlavezető bankjaiból (elszámolható / nem számolható el / függően tartandó).

Az Első ciklus végén a rendszer megkísérli feldolgozni a közvetlenül benyújtott **összes** csoportos üzenetet. Az Első ciklus elszámolásakor a közvetlenül benyújtott, a számlavezető által megválaszolatlan csoportos fizetési megbízások feldolgozása a számlavezető banknak a Központi Nyilvántartásban rögzített, a meg nem válaszolás esetére előre megadott válasza szerint történik (elszámolható / visszautasítandó / függően tartandó).

Az Első Elszámolási Ciklus végén sorban maradt kötegek a Második Elszámolási Ciklusban a délelőtti sorlebontás során (ld. később) kerülnek elszámolásra, vagy a küldő bank fedezethiánya esetén visszautasításra.

Amennyiben a Klíringtag a T napon elszámolandó megbízásai beküldését nem tudja befejezni a Második banki küldési szakasz végéig, akkor a hatályos BKR Üzletszabályzatban rögzítettek betartása mellett igénybe veheti a BKR rendkívüli küldési lehetőségét. A **Rendkívüli Küldési Szakaszban** beérkezett banki küldő kötegek a **Második Elszámolási Ciklusban**, a fedezethiány miatt sorban maradt kötegekkel egyidejűleg kerülnek feldolgozásra.

3.1.6. Kiegyenlítés

A **Magyar Nemzeti Bank** az IG1 platformtól átvett, a Klíringtagok közötti tartozásokat és követeléseket kimutató jelentések alapján a Klíringtagok pénzforgalmi számláit megterheli, illetve jóváírja.

Az IG1 platform a következő jelentéseket készíti az MNB számára:

- a Klíringtagok egymás számára küldött és egymástól fogadott forgalmát klíringtagonkénti bontásban, külön a tartozik és követel forgalom kumulált összegében (**analitikus IBI mátrix, IBI01.034**)
- az összesített küldött és fogadott forgalmat klíringtagi szinten összesített formában (**szintetikus IBI mátrix, IBIS01.035**)
- a Klíringtagok által küldeni és fogadni szándékolt, a tényleges és sorban álló forgalmak összesített kimutatása, mely jelentés megadja a tranzakciók számát és összegét Klíringtagonként (**SUMITUP1, SP.095**).

⁴ A Közvetlen Benyújtó számlavezető bankja igénye / engedélye alapján elmaradhat a fedezetvizsgálati üzenetváltás. Ilyenkor az IG1 platform a számlavezető banknak a Központi Nyilvántartásban rögzített, az adott hónapra érvényes elszámolási engedélye alapján jár el.

3.1.7. Az Első Elszámolási Ciklus elszámolás eredményének fogadása

Minden Klíringtag köteles átvenni a bankközi elszámolás eredményét tartalmazó állományokat.

Klíringtagok a többi bank által számukra küldött, sikeresen elszámolt bankközi tranzakciókat banki **fogadó kötegekbe (FK.020)** rendezve (tömörítve, elektronikusan aláírva) vehetik át a banki zsíró végponton.

Klíringtagok az **Első Elszámolási Ciklus** lezárását követően annak teljes elszámolási eredményéről értesülnek.

Az IG1 platform lehetőséget nyújt arra, hogy az Első Elszámolási Ciklus teljes forgalmát lefedő eredmények átvétele helyett a szakaszosan történő elszámolás eredményéről Klíringtagok az elszámolást követően azonnal értesüljenek, azaz:

- az Első banki küldési szakaszban elszámolt tranzakciók elérhetőek az **Első Elszámolási Szakasz** lezárását követően a fogadó kötegekben,
- a **Második Elszámolási Szakaszban** elszámolt tranzakciók elérhetőek a banki fogadó kötegekben az **Első Elszámolási Ciklus** lezárását követően. Ekkor kerül átadásra az Első Elszámolási Ciklus teljes elszámolási eredménye.

Az elszámolás menetéről Klíringtagok a GIRO Zrt. által küldött alábbi jelentésekből értesülnek:

- az általuk küldött banki küldő kötegek elszámolásának eredménye (**Ellenőrző Jelentés, EJ.006**),
- az általuk fogadott tranzakciók (**Fogadó Köteg, FK.020**),
- az általuk küldött, valamint a nekik címzett, ún. szándékolt és tényleges küldések és fogadások, valamint fedezethiány miatt sorban maradt küldendő és fogadandó tranzakciók száma és összege klíringtagi szinten (**SUMITUP1, SP.090**), továbbá – a Klíringtag külön kérésére – a sorban álló forgalom levelezett banki szinten és bankfiókonként (**SUMFIOK1, SF.091**),
- a **Rendkívüli Küldési Szakaszban** küldött és az **Első Elszámolási Ciklusban** sorban maradt együttes forgalom klíringtagi szinten (**SUMITUPX, SP.090**), továbbá – a Klíringtag külön kérésére – levelezett bankonként és bankfiókonként (**SUMFIOKX, SF.091**),
- Klíringtagnak a más Klíringtaggal szembeni pozíciója, vagyis a lezárt bankközi elszámolás során kialakult tartozások és követelések (**Bankpozíciós Riport, BPR.030**).

3.2. Rendkívüli Küldési Szakasz

Amennyiben a Klíringtag a T napon elszámolandó megbízásai beküldését nem tudja befejezni a Második banki küldési szakasz végéig, akkor a hatályos BKR Üzletszabályzatában rögzítettek betartása mellett igénybe veheti az IG1 platform rendkívüli küldési lehetőségét.

3.2.1. Bankközi tranzakciók küldése

Klíringtag a Rendkívüli Küldési Szakaszban beküldendő tranzakcióit jelen Szabvány kötet 3.1.3 alfejezetében leírtak szerint teheti meg.

Klíringtag a rendkívüli küldési lehetőséget valamennyi elszámolási napon igénybe veheti a BKR hatályos Üzletszabályzatában meghatározott Rendkívüli Küldési Szakaszra vonatkozó üzemidőben és a BKR Díjszabályzatában rögzített díjon.

3.2.2. Jelentések fogadása

Klíringtag a Rendkívüli Küldési Szakaszban befogadott tranzakciókról klíringtagi szinten (**SUMITUPX, SP.090**), továbbá – a Klíringtag külön kérésére – levelezett bankonként és bankfiókonként (**SUMFIOKX, SF.091**) jelentésekből értesül.

3.2.3. Elszámolás

A Rendkívüli Küldési Szakaszban feldolgozásra átvett kötegek (tranzakciók) automatikusan sorba állnak, és a Második Elszámolási Ciklusban kerülnek feldolgozásra.

3.3. Második Elszámolási Ciklus

3.3.1. Sorlebontás

Klíringtagok az IG1 platformtól kapott (**SUMITUP1 / SUMITUPX**) jelentésből értesülnek a fedezethiány vagy késői küldés miatt nem teljesült (sorban maradt) átutalásaik összegéről. A sorban maradt tranzakciók elszámolásához szükséges teljes fedezet összegét az érintett Klíringtagnak a Magyar Nemzeti Bank szabályai szerint kell biztosítania.

3.3.2. Sorlebontás engedélyezése

A Magyar Nemzeti Bank – a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időpontig – értesíti a GIRO Zrt.-t az elszámolásra váró tranzakciók klíringtagonkénti fedezetének meglétéről, illetve hiányáról, a sorlebontás engedélyezéséről, vagy megtiltásáról (**LIMITS2.TXT**). A sorlebontási engedélyeket tartalmazó fájl átvételét és ellenőrzési eredményét az IG1 platform elektronikus üzenettel igazolja vissza az MNB-nek (**LIMITS2.ACK**).

3.3.3. Elszámolás

A Második Elszámolási Ciklusban az IG1 platform a sorlebontási engedéllyel rendelkező Klíringtagok - Első Elszámolási Ciklus végén sorban álló és/vagy a Rendkívüli Küldési Szakaszban feldolgozásra átadott csomagokban szereplő - küldő kötegeit elszámolja.

Sorlebontási engedély hiánya miatt nem elszámolható kötegeket a küldő Klíringtag számára visszautasítja.

A Magyar Nemzeti Bank átveszi a Második Elszámolási Ciklusban keletkezett bankközi tartozásokról és követelésekről készített jelentéseket (**IBI mátrix, SUMITUP2**).

3.3.4. Kiegyenlítés

A Második Elszámolási Ciklust követő kiegyenlítés ugyan úgy történik, mint az első ciklus esetén (lásd: 3.1.6 Kiegyenlítés) ekkor a **Magyar Nemzeti Bank** számára készülő jelentések számozása változik:

- analitikus IBI mátrix, **IBI02.034**
- szintetikus IBI mátrix, **IBIS02.035**
- **SUMITUP2, SP.095.**

3.3.5. A Második Elszámolási Ciklus eredményének fogadása

Az IG1 platform a **Második Elszámolási Ciklus** során nem csak azon Klíringtagok számára küldi ki az elszámolás eredményéről az állományokat, amelyek vagy a sorban állás – az Első Elszámolási Ciklusban általuk küldött, illetve számukra címzett tranzakciók maradtak sorban –, vagy a rendkívüli küldési lehetőség miatt érintettek voltak ezen elszámolásban. A Második Elszámolási Ciklusban nem érintett Klíringtagok üres állományokat kapnak.

A Klíringtagok a **Második Elszámolási Ciklus** lezárását követően – a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időintervallumban – vehetik át az elszámolás eredményét tartalmazó jelentéseket, azaz:

- a többi bank által számukra küldött, sikeresen elszámolt bankközi tranzakciókat tartalmazó banki fogadó kötegeket (**FK.020**),
- az általuk küldött banki küldő kötegek elszámolásának és / vagy fedezethiány (sorlebontási engedély hiánya) miatti visszautasításának eredményét tartalmazó **Ellenőrző Jelentéseket (EJ.006)**,
- a **Második Elszámolási Ciklusban** elszámolt (küldött és fogadott) tranzakciók számát és összegét Klíringtagi szinten (**SUMITUP2, SP.090**),
- a Klíringtagnak a más Klíringtagokkal szembeni pozíciójáról, vagyis a lezárt elszámolási ciklus során kialakult tartozásokat és követeléseket (**Bankpozíciós Riport, BPR.030**).

3.4. Elszámolás eredményének Klíringtagi feldolgozása

Klíringtagoknak a banki fogadó kötegekben átvett tranzakciókat az adott fizetési módnak megfelelően, a pénzforgalmi jogszabályok előírásai szerint kell kezelniük.

Klíringtagok a jóváírás típusú tranzakciókat a jogosult bankszámlákon jóváírják, arról az ügyfeleket számlakivonatban értesítik.

Azokat az átutalás tranzakciókat, illetve beszedési megbízásokat teljesítő tranzakciókat, amelyek jóváírása sikertelen, vissza kell utasítani a küldő Klíringtag számára a visszautasítás okának megjelölésével (a visszautasítási okok kódjait a BKR IG1 Szabványok II. kötet 8. számú melléklete tartalmazza).

Klíringtagok a banki fogadó kötegekben átvett csoportos **beszedési megbízás tranzakciókban (094-00)** megjelölt kötelezeti számlákat – az ügyfél felhatalmazása alapján – a tranzakcióban jelzett értéknapon a megadott összeggel megterhelik (az ügyfelet számlakivonatban értesítik), majd a beszedett összeget **beszedési megbízást teljesítő tranzakcióval (404-00) átutalják** a jogosult bankjának.

Azokat a beszedési megbízás tranzakciókat, amelyek teljesítése nem lehetséges, a fizetési mód szabályainak megfelelően sorba állítják⁵ vagy visszautasítják.

Klíringtagok a **beszedéseket teljesítő (002, 003, 404 kódú)**, illetve **visszautasító (292, 293, 294 kódú) tranzakciókat**, valamint a fogadott átutalásokat **visszautaló (201, 202, 203, 207, 282 kódú) tranzakciókat** a következő napi elszámolásra az IG1 platformra továbbítják.

⁵ Csoportos beszedési megbízás 4 napig állítható sorba, de a sorba állításról nem kell külön értesítést küldeni.

A válaszadási határidőn belül vagy (404-00 kódú) teljesítő, vagy – például a kötelezett fedezethiánya esetén – (294-00 kódú) visszautasító választ kell küldeni.

4. A csoportos fizetési megbízások sajátosságai

A pénzforgalmi jogszabályok a csoportos fizetési módok alkalmazását az egyedi fizetési megbízásoktól – két ponton lényegesen – eltérő módon szabályozza.

Az egyik különbség a csoportos megbízást benyújtó számlatulajdonos és a számlavezető hitelintézet közötti kapcsolatra vonatkozik, a másik a csoportos beszedések teljesítésének előfeltételét jelentő, a kötelezettek által benyújtott felhatalmazások kezelését érinti.

A különbségből adódó befogadási és feldolgozási eltéréseket az alábbi pontokban mutatjuk be.

4.1. Számlatulajdonos és Számlavezető hitelintézet közötti kapcsolat

A pénzforgalmi jogszabályok az egyedi fizetési megbízások benyújtására lehetővé teszik a papíros alapú bizonylat alkalmazását, ugyanakkor mód van arra, hogy a hitelintézetek számlatulajdonosaikkal elektronikus kapcsolatot építsenek ki, és ezen a módon fogadják megbízásaikat.

A csoportos fizetési megbízások benyújtása a pénzforgalmi jogszabályok szerint a szabványos CSFM üzenetek formájában történik.

4.2. Banki küldő kötegek előállítása

Klíringtagok a banki küldő kötegek **(KK.002)** összeállításánál két lehetőség közül választhatnak:

- az összeállított banki küldő köteg csoportos tranzakciókat és egyedi pénzforgalmi megbízásokat egyaránt tartalmaz, vagy
- a csoportos átutalási és a csoportos beszedési tranzakciókat (egymástól is elkülönítve) külön banki küldő kötegekbe rendezik (homogén köteg).

Ez utóbbi megoldást kell választani akkor, ha Klíringtag igényt tart arra a jelentésre, amely a kezdeményezett csoportos tranzakciókra érkezett válaszokról nyújt tájékoztatást **(DETSTA, DJ.042)**.

A banki küldő kötegek becsomagolása és továbbítása jelen Szabványkötet 3.1.3 pontban ismertetett módon történik.

4.3. Banki küldő kötegek ellenőrzése

Az IG1 platform a csoportos tranzakciók ellenőrzése során az alábbi kiegészítő szempontokat is vizsgálja a GIRO Zrt. által kezelt, karbantartott és a Klíringtagoknak havonta megküldésre kerülő Központi Nyilvántartás alapján:

- csoportos átutalási és csoportos beszedési tranzakcióknál a kezdeményező és a címzett hitelintézet jogosultsága az adott típusú csoportos tranzakció küldésére, illetve fogadására, valamint azt, hogy
- csoportos beszedési tranzakcióknál a kedvezményezett számlatulajdonost a kezdeményező hitelintézet felhatalmazta-e csoportos beszedési megbízás küldésére.

A **Központi Nyilvántartás** kétféle adathalmazt tartalmaz. Az egyik halmaz a mindennapi feldolgozás, illetve az ellenőrzés alapja (csoportos banki szerepkörök, közvetlen benyújtásnál alkalmazott szabványok, engedélyezett beszedők, stb.), míg az adatok másik része az emberi kommunikációt segíti (pl. reklamációs ügyek kezelése, felhatalmazási bizonylatok kipoztázása stb.).

A hitelintézetekre, a beszedőkre és a felhatalmazásokat fogadó fiókokra vonatkozó adatokat a GIRO Zrt. Klíringtagjai részére havonta egyszer az alábbi állományban teszi közzé:

- egy adott időponttól érvényes, a **teljes adathalmazt** tartalmazó banki, fiók- és beszedői állomány (**BK.Vvv, FI.Vvv, SZ.Vvv**),
- egy adott időponttól érvényes, az előző változat óta **módosuló adatokat** tartalmazó banki, fiók- és beszedői állomány (**BK.Mvv, FI.Mvv, SZ.Mvv**).

Az állományokra vonatkozó szabvány leírást a BKR IG1 Szabványok III. kötete Környezeti szabványok fejezete tartalmazza.

4.4. Csoportos megbízási tranzakciókra adandó válaszok

A csoportos megbízási tranzakciókra a címzett hitelintézet a pénzforgalmi szabályokban előírt módon és időpontban köteles válaszolni.

Az IG1 platform

- a csoportos átutalás tranzakciókra adott válaszokat az elszámolási napot követő 4. munkanapig / 5. elszámolási napig fogadja el,
- a csoportos beszedés tranzakciókra adott válaszokat a tranzakcióban előírt terhelési dátumot követő 4. munkanapig / 5. elszámolási napig fogadja el.

Ezen időpontok után küldött választranzakciókat az IG1 platform visszautasítja.

Amennyiben a kedvezményezett bankja a csoportos átutalás tranzakciókra ezen időszak alatt nem küld visszautasító tranzakciót, azt a kötelezett bankja – a pénzforgalmi megbízási szerint – teljesítettnek tekinti.

Amennyiben a kötelezett bankja a csoportos beszedés tranzakcióra nem küld sem teljesítő, sem visszautasító választ, azt a kedvezményezett bankja nem teljesítettnek tekinti.

4.5. Felhatalmazások kezelése

A csoportos beszedési megbízások teljesítésének feltétele, hogy a kötelezett felhatalmazást adjon a számlavezető bankjának, és erről a csoportos beszedési megbízást benyújtó számlatulajdonos (beszedő) is tudomást szerezzen.

A hitelintézetek a kötelezettektől befogadott felhatalmazások adatait szabványos elektronikus üzenetek formájában továbbítják a Beszedőhöz az IG1 platformon és a Beszedő felhatalmazás közvetítő bankján keresztül.

A felhatalmazások IG1 platformon történő forgalmazásához tartozó üzenettípusokat, szabványokat, valamint az azonosítások és ellenőrzések szempontjait a BKR IG1 Szabványok III. kötete tartalmazza.

4.6. Felhatalmazások adatainak ellenőrzése és közvetítése

GIRO Zrt. a csoportos beszedési megbízás fizetési módhoz szervesen hozzátartozó felhatalmazások adatainak közvetítését az IG1 platformon végzi.

Az IG1 platform csak a Klíringtagokkal tart *közvetlen* kapcsolatot, a Beszedővel (szolgáltatóval) a kapcsolat *közvetett*, mely a Beszedő felhatalmazás közvetítő bankján keresztül valósul meg. *A Beszedő felhatalmazás közvetítő bankként csak Klíringtagot jelenthet be.*

Ha a kötelezett ügyfél számlavezető bankja nem Klíringtag, akkor a bank és az IG1 platform közötti kapcsolat a Levelező bankon (a Klíringtagon) keresztül valósul meg, a Klíringtag zsírós csatlakozó végpontján, a GID-en keresztül.

Az IG1 platform felé csak a kötelezett számlavezető bankja küldhet felhatalmazásokat!

GIRO Zrt. a kötelezettek bankjai által megküldött felhatalmazás üzeneteket a következő főbb szempontok alapján ellenőrzi:

- szabványosság,
- küldő bank jogosultsága a csoportos beszedés fogadására,
- címzett beszedő létezése.

Az IG1 platform az ellenőrzés során hibátlannak talált felhatalmazás üzeneteket továbbítja annak a Klíringtagnak, amelyet a GIRO Zrt. a Központi Nyilvántartásban a beszedő felhatalmazás közvetítő bankjaként nyilvántart. A hibás üzeneteket (a hiba okának megjelölésével) a küldő bank számára visszautasítja.

A GIRO Zrt. a felhatalmazás közvetítő bank által küldött felhatalmazás válaszüzeneteket a következő főbb szempontok alapján ellenőrzi:

- szabványosság,
- a választ továbbító Klíringtag jogosultsága a válasz közvetítésére,
- beszedő létezése,
- kötelezett számlavezető Klíringtag jogosultsága a fogadásra.

Az IG1 platform az ellenőrzés során hibátlannak talált felhatalmazás válaszüzeneteket továbbítja a címzett (kötelezett) Klíringtagnak, a hibás üzeneteket (a hiba okának megjelölésével) a választ küldő (felhatalmazás közvetítő) bank számára visszautasítja.

Klíringtagok a GIRO Zrt. felhatalmazás üzenet közvetítő szolgáltatását a hatályos BKR Üzletszabályzatban meghatározott időintervallumban vehetik igénybe.

A Felhatalmazási folyamat információ áramlását jelen Szabványkötet **2. számú mellékletében** mutatjuk be.

5. Csoportos fizetési megbízások közvetlen befogadásának klíring folyamata

GIRO Zrt. a pénzforgalmi jogszabályban, a hatályos BKR Üzletszabályzatában és a BKR IG1 Szabványok III. kötetében rögzített előírások figyelembevételével közreműködik abban, hogy Klíringtagok oly módon biztosítsák számlatulajdonosaik részére a csoportos fizetési módok, valamint a postai kifizetési utalványok alkalmazását, hogy a megbízások lebonyolításához szükséges elektronikus üzenetek forgalmazása **közvetlenül** a számlatulajdonos és a GIRO Zrt. között történik.

GIRO Zrt.-hez klíringtagi engedéllyel közvetlenül csatlakozó számlavezetett ügyfél a hatályos BKR Üzletszabályzatában rögzítettek szerint Közvetlen Benyújtó. Közvetlen Benyújtók a GIRO Zrt. által biztosított Electra rendszer alkalmazásával kapcsolódhatnak az IG1 platformhoz. A közvetlenül befogadott csoportos megbízások során forgalmazott elektronikus üzeneteket Közvetlen Benyújtók az Electra rendszer alkalmazásával állítják elő és továbbítják az IG1 platformra, illetve e rendszer alkalmazása teszi lehetővé a számukra küldött üzenetek fogadását és további feldolgozásra való előkészítését.

A forgalmazott üzenetekre vonatkozó tartalmi és formai előírások a BKR IG1 Szabványok III. kötetében találhatóak.

5.1. Megbízások benyújtása és ennek visszaigazolása

Közvetlen Benyújtók csoportos fizetési megbízásaikat (**CS-ATUTAL, CS-BESZED, PK-ATUTAL**) a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időintervallumokban juttathatják el a GIRO Zrt.-hez.

GIRO Zrt. a befogadott megbízások ellenőrzésének eredményéről a benyújtást követő egy órán belül elkészíti a visszajelzést (**CS-STATUS, PK-STATUS**), és azt a Közvetlen Benyújtónak megküldi.

A csoportos készpénz-kifizetési megbízásokra adott visszajelzés (**PK-STATUS**) tartalmazza a hibátlan tételek után fizetendő postai díjak összegét is.

A hatályos BKR Üzletszabályzatában rögzítettek alapján Közvetlen Benyújtó – számlavezető bankjának engedélyével – csoportos átutalási és készpénz-kifizetési megbízásait aznap teljesítendő⁶ megbízásként is benyújthatja a GIRO Zrt.-hez. Ekkor a GIRO Zrt. a fedezettel rendelkező tranzakciókat a benyújtást követő munkanapon (T napon) számolja el a számlavezető bank terhére.

5.2. Fedezetvizsgálat közvetlen csoportos átutalás és készpénzkifizetés esetén

Közvetlen Benyújtó által a csoportos átutalási és készpénz-kifizetési megbízásban megjelölt napon (terhelési dátum) - a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időintervallumokban - a GIRO Zrt. fedetzkérő üzenetet (**CS-FEDKER, PK-FEDKER**) továbbít Közvetlen Benyújtó – fedetzkérési üzenetváltásra igényt tartó – bankja számára. A csoportos készpénz-kifizetési megbízások esetén a biztosítandó fedezet összege magában foglalja az átutalni kívánt összegeken kívül a postai díjak összegét is, és ez utóbbi a fedetzkérő üzenetben (**PK-FEDKER**) külön is megadásra kerül.

⁶ Az Electra rendszer az üzenetben megadott terhelési dátumig tárolja a közvetlenül benyújtott üzeneteket és a terhelési napon – az aznapi terhelési időszakban – továbbítja a GIRO felé. A Közvetlen Benyújtó a terhelési dátum előtt visszavonhatja a teljes üzenetet vagy egyes tételeket.

Közvetlen Benyújtó bankja a fedezetkérő üzenetre adott válaszát (**CS-FEDJEL, PK-FEDJEL**) ugyanazon a napon – a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időintervallumokban – beküldi az IG1 platformra. A válaszüzenetre adott nyugta (**CS-FEDELL, PK-FEDELL**) a beérkezést követő egy órán belül átvehető.

A Közvetlen Benyújtó bankja válaszában vagy engedélyezi, vagy megtilthatja, vagy halsztja a CSFM bankközi elszámolását.

Amennyiben a Klíringtag **írásban előre bejelenti** a GIRO Zrt.-nek, hogy **minden** számlavezetett ügyfele – Közvetlen Benyújtó – részére engedélyezi az általa közvetlenül benyújtott **összes** átutalási (CS-ATUTAL és PK-ATUTAL) üzenetek **mindenkori 'automatikus' elszámolását**, a fedezet-kérési eljárás (CS-FEDKER, CS-FEDJEL, CS-FEDELL, ill. PK-FEDKER, PK-FEDJEL, PK-FEDELL üzenetváltás) **elmarad**. Ekkor a közvetlenül benyújtott átutalási és készpénz-kifizetési üzenetek **elszámolása** leghamarabb az (CS-ATUTAL és PK-ATUTAL) üzenetben jelzett terhelési napot követő első elszámolási napon történik meg.

5.3. Értesítés közvetlen csoportos beszedés esetén

Közvetlen Benyújtó bankja az IG1 platformtól a számlatulajdonosa által beszédni kívánt összegről (**BESINF**) tájékoztatást kap, a csoportos beszédési megbízás benyújtását követő munkanapon.

5.4. Értesítés a csoportos átutalás és készpénz-kifizetés elszámolásának eredményéről

A fedezet-vizsgálat napját követő munkanapon a GIRO Zrt. a Közvetlen Benyújtó (számlavezető) bankja terhére elszámolja a fedezettel rendelkező (engedélyezett) csoportos átutalási, illetve készpénz-kifizetési megbízásokat és értesítést küld az elszámolás eredményéről a Közvetlen Benyújtó bankjának (**CS-FEDSUM, PK-FEDSUM**) valamint a Közvetlen Benyújtónak (**CS-FEDSTA, PK-FEDSTA**).

Az érintettek az üzeneteket a hatályos BKR Üzletszabályzatban meghatározott időintervallumokban vehetik át.

5.5. Elszámolt csoportos készpénz-kifizetési tételek postai átadása

A csoportos készpénz-kifizetési megbízások elszámolt tételeit a GIRO Zrt. a hatályos BKR Üzletszabályzatban meghatározott időintervallumban átadja a Posta Elszámolóközpont részére (a Magyar Posta által a postai kifizetési utalványok átadására meghatározott formában).

5.6. Értesítés a postai átadás eredményéről

Közvetlen Benyújtó az elszámolt készpénz-kifizetési tételek (postai kifizetési utalványok adatai) Posta Elszámolóközpont számára történt átadását követően a postai átvétel dátumáról és a postai utalványazonosítókról szóló információt szabványos üzenetben (**PK-DETSTA**) – a hatályos BKR Üzletszabályzatában meghatározott időintervallumban – átveheti.

5.7. Értesítés a címzett bank válaszairól

Közvetlen Benyújtó a csoportos átutalási megbízás elszámolását követő 5 munkanapon / elszámolási napon keresztül, naponta – a hatályos BKR Üzletszabályzatban meghatározott időintervallumban – átveheti a címzett bankok által visszautasított tételekről szóló információt (**napi CS-DETSTA**). Az 5. napon összesített visszajelzés készül számára (**végső CS-DETSTA**).

Közvetlen Benyújtó a csoportos beszedési megbízás tételeiben megjelölt terhelési dátumot követő 5 munkanapon / elszámolási napon keresztül, naponta – a hatályos BKR Üzletszabályzatban meghatározott időintervallumban – átveheti a címzett bankok által teljesített, illetve visszautasított tételekről szóló információt (**napi CS-DETSTA**). Az 5. napon összesített visszajelzés készül a Közvetlen Benyújtó számára (**végső CS-DETSTA**).

6. Mellékletek

1. számú melléklet: **Bankközi fizetések elszámolásának folyamata**
2. számú melléklet: **Felhatalmazási folyamat**
3. számú melléklet: **A Klíringtag kérésére nyújtott kiegészítő, opcionális szolgáltatások**

1. számú melléklet

Bankközi fizetések elszámolásának folyamata

A különböző fizetési folyamatokat folyamatábrákon mutatjuk be (az ábrák nem tartalmazzák a kiegyenlítés mozzanatát).

Az ábrákon a szereplők közötti főbb kommunikációs lépéseket és ezek irányát nyilak szemléltetik. Folyamatos nyíl esetén az információ a GIRO Zrt. által meghatározott és előírt szabványokon keresztül történik, míg a szaggatott nyilak mentén a formátum ettől eltérő lehet. A „pontokból álló nyíl” adott feltétel(ek)hez kötött – szabványosított – lépést jelöl, pl. csoportos átutalás visszautalása.

A folyamatábrák áttekinthetőségének érdekében különböző szabványosított visszajelzéseket, jelentéseket nem jelöltünk, bár ezek a folyamat fontos és szerves részei. Ezen szabványok részletes formai és tartalmi szabályai – valamennyi szabvánnyal egyetemben – a BKR IG1 Szabványok II. és III. kötetében megtalálhatóak.

A folyamat leírásokban megadott „**T nap**” az a nap, amelyre a GIRO Zrt. a fizetési megbízások elszámolását elvégzi, az elszámolt tranzakciókat a Klíringtagok részére, és az IBI-mátrixot az MNB részére kiegyenlítésre továbbítja.

1. Egyszerű átutalás

Az egyszerű átutalási megbízással a kötelezett megbízza a hitelintézetet, hogy bankszámlája terhére meghatározott összeget utaljon át (számoljon el) a jogosult bankszámlája javára.

A kötelezett az egyszerű átutalási megbízást a bankszámláját vezető hitelintézethez nyújtja be.

A hitelintézet a kötelezett számláját megterheli az átutalandó összeggel

- a kötelezett által meghatározott napon, ha a kötelezett megbízásában értéknapot írt elő,
- a megbízás benyújtásának napján, ha azt a hitelintézet azonos napi teljesítésre fogadta be,
- egyébként a megbízás benyújtását követő munkanapon.

Abban az esetben, amikor a kötelezett számláját és a jogosult számláját ugyanaz a hitelintézet vezeti, bankközi elszámolásra nem kerül sor.

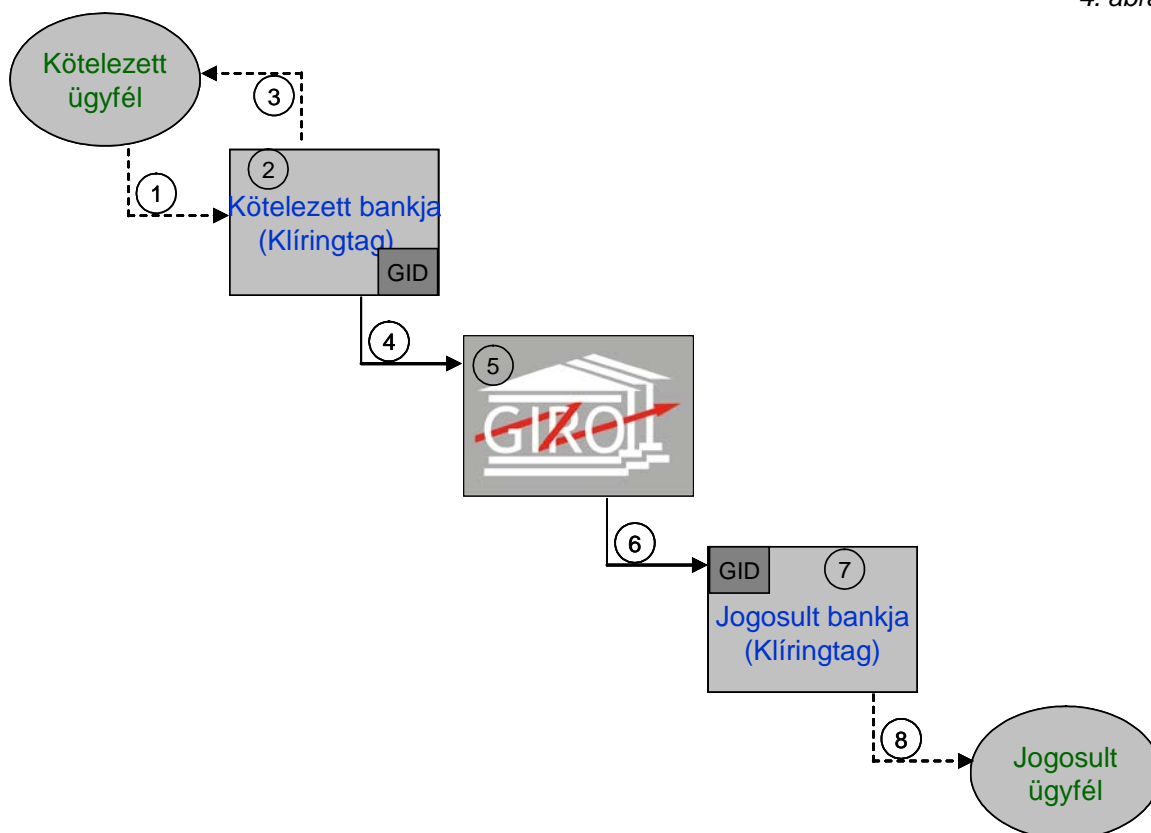
Ha a kötelezett számláját és a jogosult számláját más bank vezeti, bankközi átutalásról van szó.

1.1. Átutalás

A Klíringtagok esetében a bankközi átutalás menetét az alábbi folyamatábrán mutatjuk be:

Átutalási megbízás küldése

4. ábra

A folyamat lépései:

1. Megbízás benyújtása.
2. Kötelezett ügyfél számlájának terhelése. Bank-to-bank esetén a treasury műveletek elkülönítését szolgáló számla terhelése.
3. Kötelezett ügyfél értesítése (számlakivonat).
4. Kötelezett bankja megküldi az Átutalást [T-1 nap].
5. Átutalás elszámolása és továbbítása [T elszámolási napra].
6. Jogosult bankja fogadja az Átutalást [T elszámolási napra].
7. Jogosult ügyfél számlájának jóváírása.
8. Jogosult ügyfél értesítése (számlakivonat).

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Átutalási megbízás (001-00),
- Közvetlen jóváírás (001-01),
- Okmányos meghitelezés (001-02),
- Bank-to-bank megbízás (082-00). A Bank-to-bank átutalás folyamatában nem szerepel ügyfél, e megbízást a bank treasury műveletek elszámolásakor használhatja.

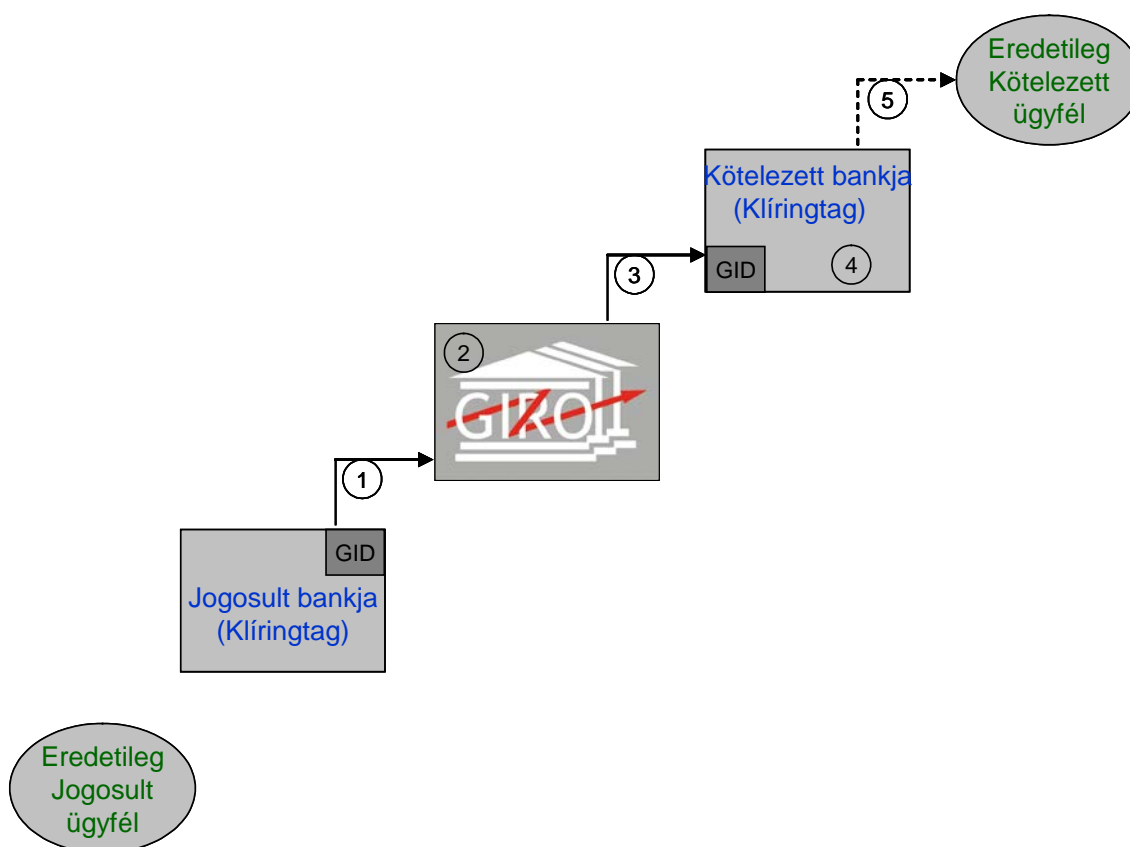
1.2. Átutalás visszautasítása

Ha a fogadó hitelintézet az átutalt összeget nem tudja jóváírni a jogosult bankszámláján (pl. a számla nem létezik, ill. megszűnt), az összeget a kötelezett bankszámláját vezető hitelintézet számára visszautalja. Levelezett bank a Levelező bankjával kötött megállapodás szerint jár el.

Klíringtagok esetében az átutalás visszautasításának menete az alábbiak szerint történik:

Átutalás visszautasítása

5. ábra

A folyamat lépései:

1. Jogosult bankja megküldi a Visszautalást [T-1 nap].
2. Visszautalás elszámolása és továbbítása [T elszámolási napra].
3. Kötelezett bankja fogadja a Visszautalást [T elszámolási napra].
4. Az eredeti tranzakcióban Kötelezett ügyfél számlájának jóváírása.
5. Kötelezett ügyfél értesítése (számlakivonat).

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Egyszerű átutalás visszautalása (201-00),
- Közvetlen jóváírás visszautalása (201-01),
- Okmányos meghitelezés (akkreditív) visszautalása (201-02),
- Bank-to-bank átutalás visszautalása (282-00).

2. Beszedés folyamata

Az egyedi pénzforgalmi megbízásokon belül kétféle beszedést különböztetünk meg: a felhatalmazó levélen alapuló (régebbi szóhasználattal 'azonnali') és a határidős beszedést.

A felhatalmazó levélen alapuló **beszedési megbízást** a jogosult nyújtja be a pénzforgalmi számláját vezető hitelintézetnek. Jogosult megbízza a hitelintézetet, hogy pénzforgalmi számlája javára, a kötelezett pénzforgalmi számlájának terhére meghatározott összeget szedjen be.

A **nem határidős** beszedési megbízásnak akkor van helye a bankszámla ellen, ha

- a.) a kötelezett felhatalmazó levélben engedi meg annak benyújtását,
- b.) a váltót a váltójogi előírások szerint – lejáratkor – fizetés végett az egyenes váltóadós által megjelölt hitelintézetnél bemutatják.

A **határidős beszedési megbízás** benyújtási folyamata azonos a felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízásnál leírtakkal, de ezen megbízást kizárólag a Magyar Államkincstárnál számlával rendelkező kötelezett terhére megállapodás alapján történt fizetési kötelezettségvállalás érvényesítése céljából lehet végrehajtani.

A hitelintézet a benyújtás feltételeinek megléte esetén a megbízást befogadja.

2.1. Értesítés beszedési megbízásról

Ha a benyújtó megbízásához okmányokat mellékel (pl.: váltó), a hitelintézet a megbízási bizonylat egy példányát továbbítja a csatolt okmányokkal együtt a kötelezett bankjához (pl. postán).

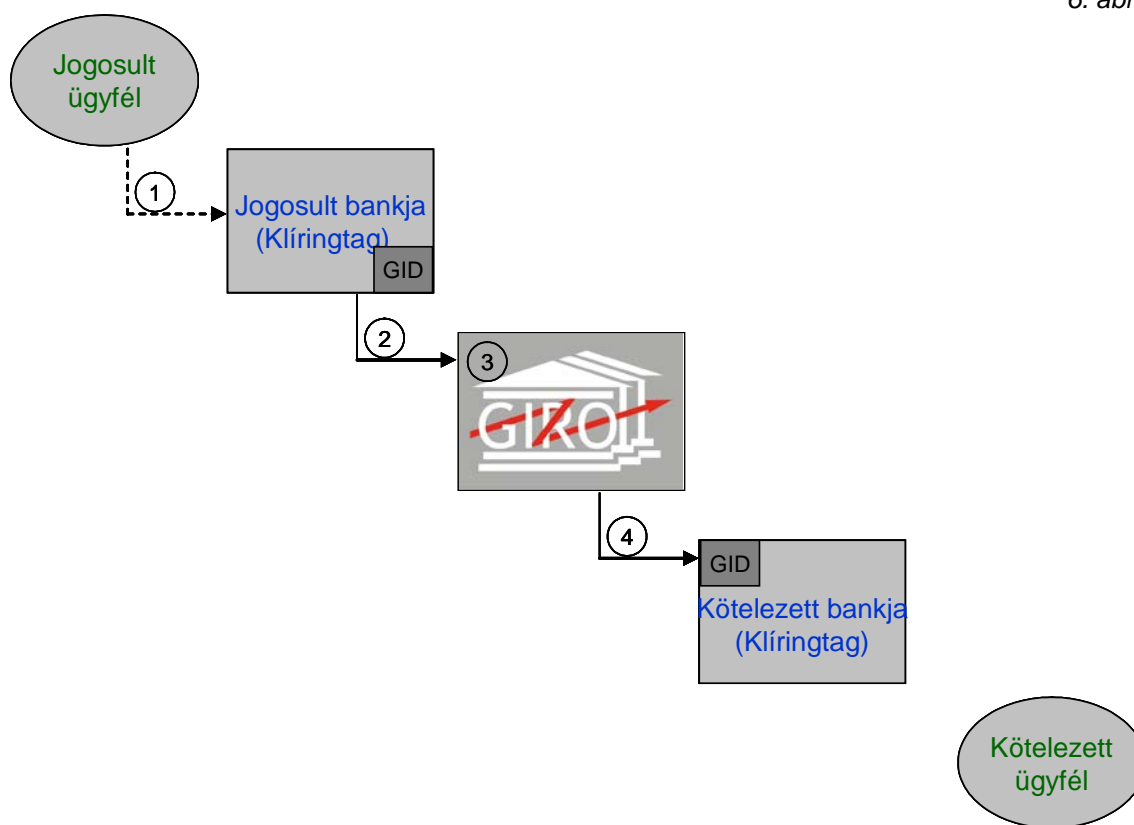
A hitelintézet csak olyan beszedési megbízás adataiból előállított értesítő tranzakciót továbbíthat (kötegbe rendezve) a Bankközi Klíring Rendszerbe, amelyikhez nem tartozik okmány.

A folyamat során elszámolásra nem kerül sor, mivel a beszedési megbízás esetén az értesítő tranzakció pénzt nem hordoz.

Amennyiben a kötelezett bankszámlát másik hitelintézet vezeti, a megbízást a következő folyamatára szerint továbbítani szükséges.

Értesítés beszedési megbízásról

6. ábra

A folyamat lépései:

1. Megbízás benyújtása.
2. Jogosult bankja megküldi az Értesítést [T-1 nap].
3. Értesítés továbbítása.
4. Kötelezett bankja fogadja az Értesítést [T elszámolási napon].

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízás értesítés⁷ (092-00),
- Határidős beszedési megbízás értesítés (093-00).

⁷ A jogosult bankja a hatósági átutalásról is értesítheti 092-00 kódú tranzakcióval a kötelezett bankját.

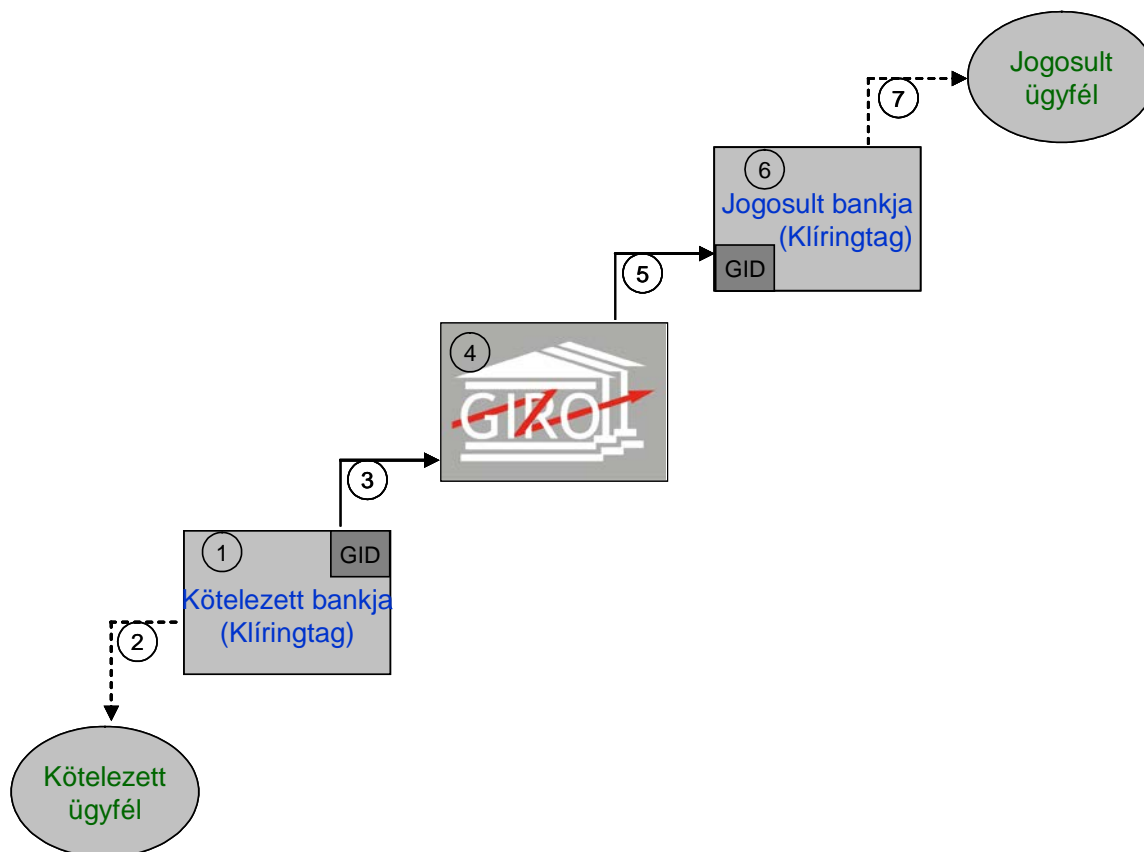
2.2. Beszedési megbízás teljesítése

A hitelintézet a kötelezett számlát a beszedendő összeggel megterheli, és összeállítja a beszedett összeg átutalására szolgáló tranzakciót. Ezeket a beszedéseket részletekben, részösszegekkel több alkalommal is lehet teljesíteni.

Beszedés teljesítésének klíringtagi folyamatábráját az alábbiakban mutatjuk be:

Beszedési megbízás teljesítése

7. ábra

A folyamat lépései:

1. A szükséges egyeztetés és sikeres vizsgálatot kövően: Kötelezett ügyfél számlájának terhelése.
2. Kötelezett ügyfél értesítése (számlakivonat).
3. Kötelezett bankja megküldi a beszedett összeg átutalását [T-1].
4. Átutalás elszámolása és továbbítása [T elszámolási napra].
5. Jogosult bankja fogadja a beszedett összeg átutalását [T elszámolási napra].
6. Jogosult ügyfél számlájának jóváírása.
7. Jogosult ügyfél értesítése (számlakivonat).

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízás teljesítése⁸ (002-00),
- Váltó beszedés teljesítése (002-01),
- Csekk beszedés teljesítése (002-03),
- Határidős beszedési megbízás teljesítése (003-00).

⁸ Hatósági átutalás, átutalási végzés, okmányos beszedés is teljesíthető 002-00 kódú tranzakcióval.

2.3. Beszedett összeg visszautalása

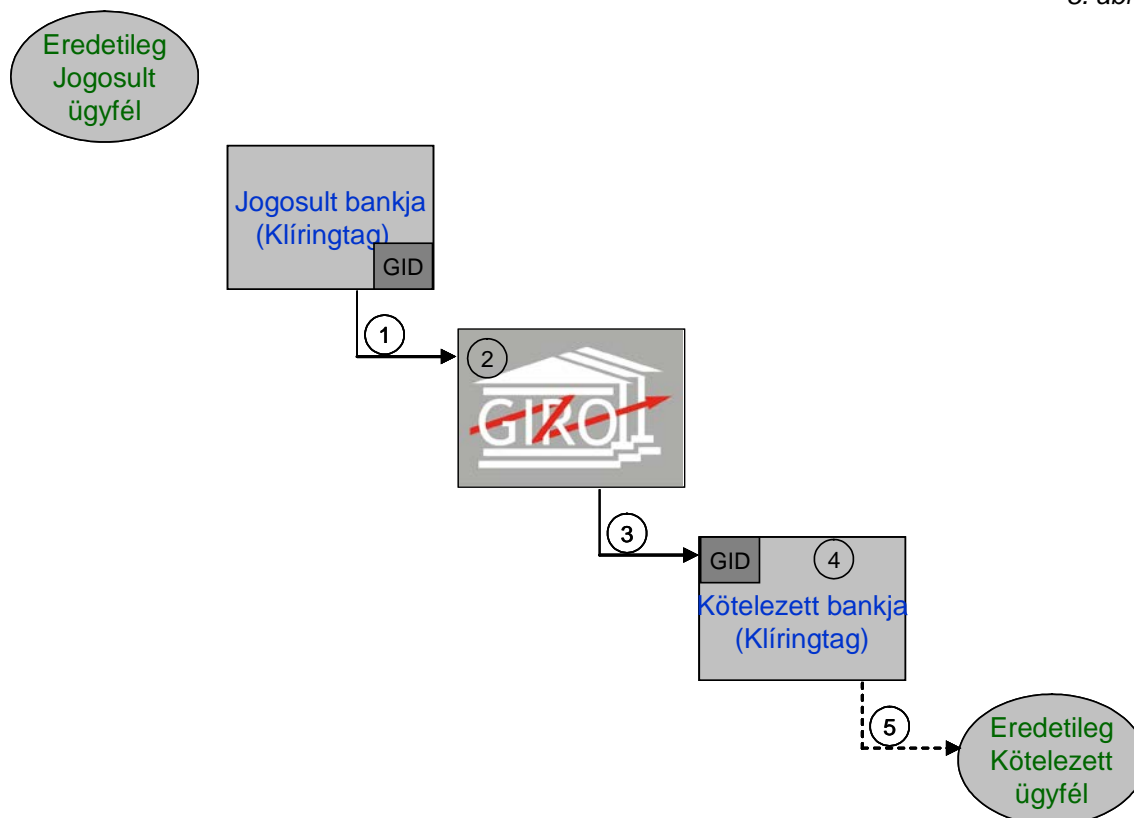
Amennyiben beszedett összeg a jogosult számláján nem írható jóvá, azt a beszedési megbízást eredetileg küldő bank visszautalja.

E klíringfolyamat általában Bankközi Klíring Rendszeren kívül kezdeményezett inkasszó teljesítésének visszautasításakor zajlik le.

Klíringtagok esetében a visszautalás folyamata a következő:

Beszdedett összeg visszautalása

8. ábra

A folyamat lépései:

1. Jogosult bankja megküldi a Visszautalást [T-1 nap].
2. Visszautalás elszámolása és továbbítása [T elszámolási napra].
3. Kötelezett bankja fogadja a Visszautalást [T elszámolási napon].
4. Az eredetileg Kötelezett ügyfél számlájának jóváírása.
5. Kötelezett ügyfél értesítése (számlakivonat).

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli.

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Teljesített felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízás összegének visszautalása⁹ (202-00),
- Teljesített váltó beszedés összegének visszautalása (202-01),
- Teljesített csekk beszedés összegének visszautalása (202-03),
- Teljesített határidős beszedés összegének visszautalása (203-00).

⁹ A 002-00 kódú tranzakcióval teljesített hatósági átutalás, átutalási végzés és okmányos beszedés összege is 202-00 kódú tranzakcióval utalandó vissza.

2.4. Beszedési megbízás függőben tartása és/vagy visszautasítása

A hitelintézet előállítja a beszedési megbízás visszautasítására szolgáló tranzakciót, amelyben megjelöli a visszautasítás okát.

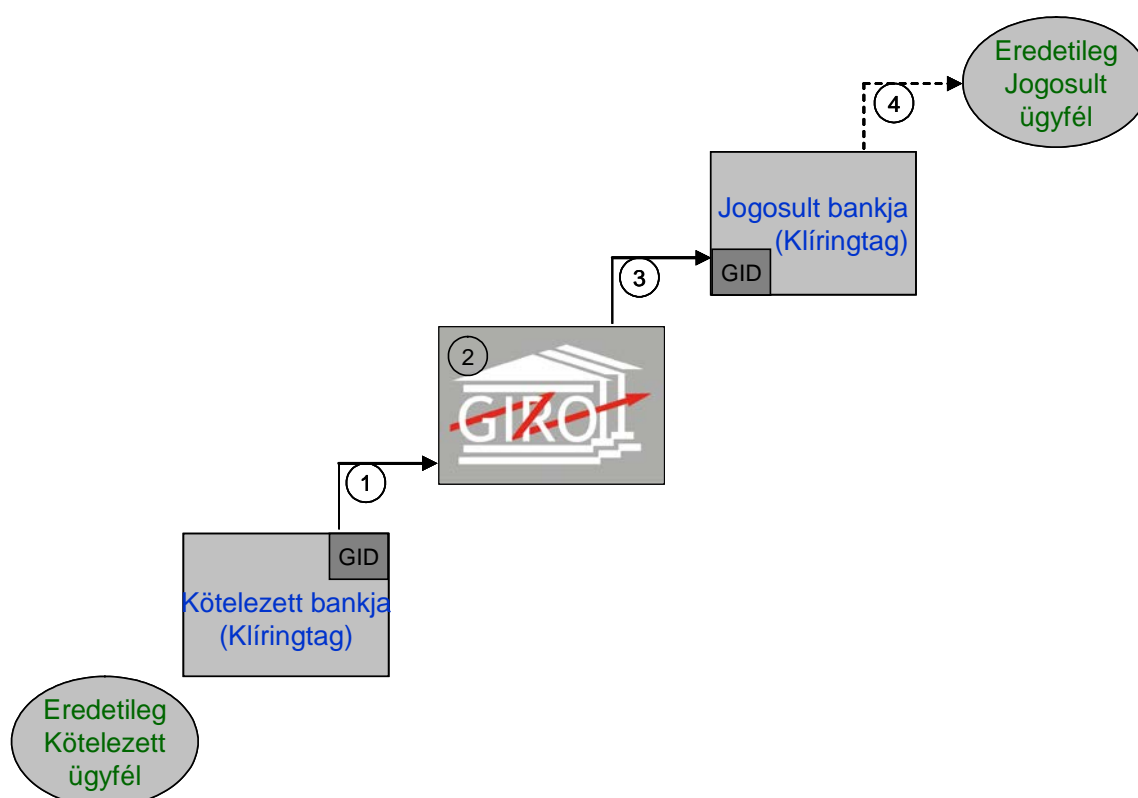
Függőben tartásról értesítés / visszautasítás folyamatban elszámolásra nem kerül sor (a tranzakció pénzt nem hordoz). Függőben tartani csak Bankközi Klíring Rendszeren keresztül kezdeményezett azonnali beszedési megbízás teljesítését lehet.

Amennyiben a határidős beszedési megbízás nem teljesíthető (pl. kötelezett a teljes összeggel kapcsolatban kifogásolt emel), a Magyar Államkincstár előállítja a határidős beszedési megbízás visszautasítására szolgáló tranzakciót, amelyben megjelöli a visszautasítás okát.

Klíringtag által visszautasított beszedési megbízás folyamatábrája:

Beszedési megbízás függőben tartása és/vagy visszautasítása

9. ábra

A folyamat lépései:

1. Kötelezett bankja megküldi a Függőben tartásról értesítést vagy Visszautasítást [T-1 nap].
2. Függőben tartásról értesítés vagy Visszautasítás továbbítása.
3. Jogosult bankja fogadja a Függőben tartásról értesítést vagy Visszautasítást [T elszámolási napon].
4. Jogosult ügyfél értesítése a beszedési megbízás Függőben tartásáról vagy Visszautasításáról.

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Értesítés a BKR-en keresztül kezdeményezett inkasszó sorban állásáról (692-00),
- Felhatalmazó levélen alapuló beszedési megbízás visszautasítása¹⁰ (292-00),
- Határidős beszedési megbízás visszautasítása (293-00).

¹⁰ A 092-00 kódú tranzakcióval kezdeményezett hatósági átutalás visszautasításáról és / vagy sorba állításáról is értesíthető 292-00, ill. 692-00 kódú tranzakcióval a jogosult bankja.

3. Csoportos fizetési megbízások

A következő folyamatábrák szemléltetik a csoportos (átutalási, beszedési, készpénz-kifizetési) megbízások folyamatát, bemutatva az egyes szereplők tevékenységeit, ezek időbeliségét, valamint az ezekhez tartozó szabványos üzenetforgalmakat.

Az azonos megbízás-típushoz tartozó, de folyamatában eltérő ábrák bizonyos tevékenységek különbözősége miatt kerültek önállóan bemutatásra (pl. az Átutaló Bankja konvertálja a megbízás tételeit egyedi tranzakciókká, illetve ha ezt a konverziót a GIRO Zrt. végzi).

A GIRO Zrt.-vel kapcsolatban levő szereplők között a kommunikáció a BKR IG1 Szabványok III. kötetében leírt szabványos üzeneteken keresztül zajlik le.

Valamennyi folyamatábrán azt szemléltetjük, amikor a hitelintézet közvetlenül csatlakozik a Bankközi Klíring Rendszerhez, vagyis nem szerepel a folyamatban Levelezett Bank.

3.1. Csoportos átutalási megbízás

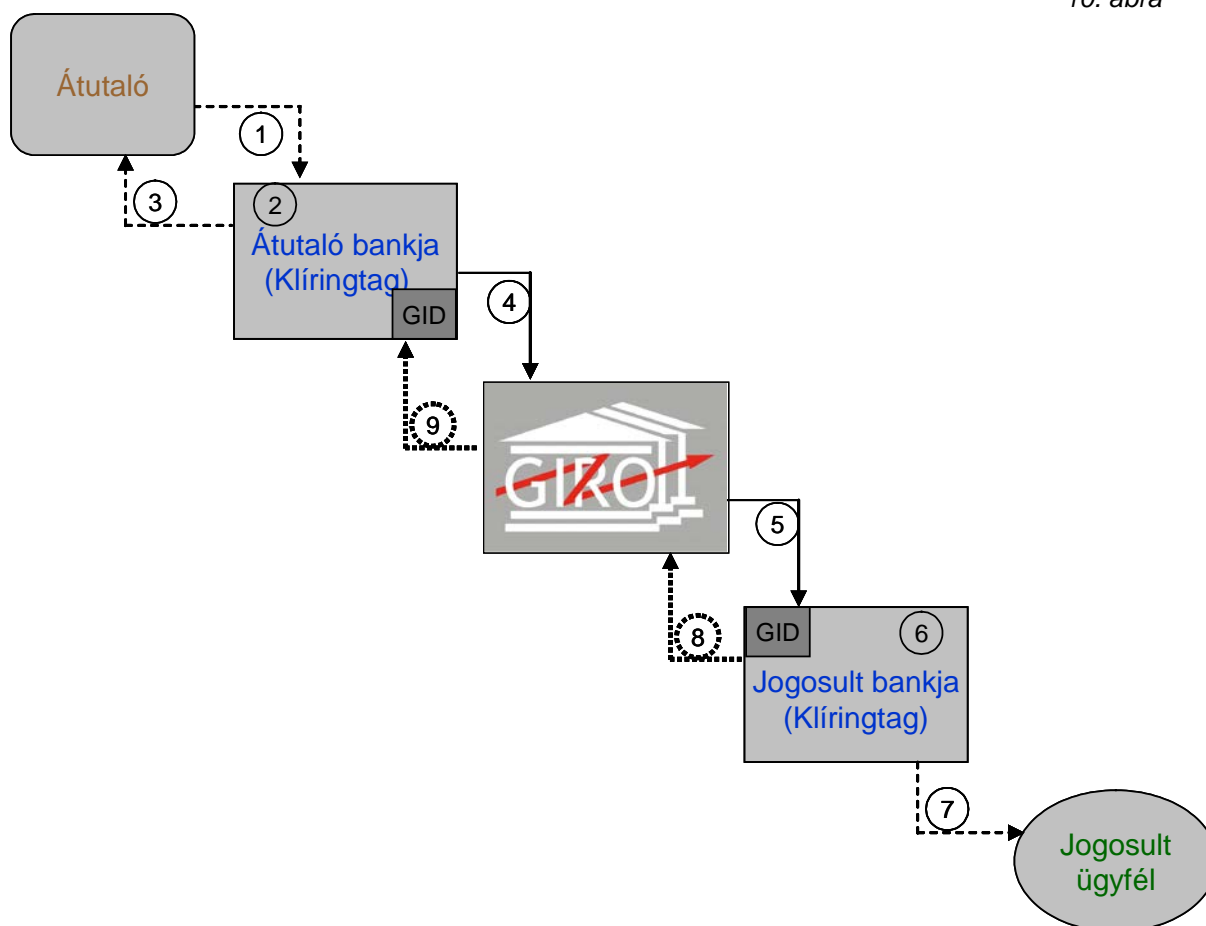
Ha az Átutaló és a bankja más módon nem állapodott meg, akkor a csoportos átutalást a BKR IG1 Szabványok III. kötetében leírtak szerint kell benyújtani. (MSZ 16283-1:2001 jelzetű magyar szabvány a csoportos átutalás folyamatára és üzenetszabványra).

Az első ábra azt a folyamatot szemlélteti, amikor a Klíringtag a csoportos átutalási megbízásokból konvertált egyedi tranzakciókat feldolgozásra beküldi az IG1 platformra.

A következő ábrán szemléltetett folyamat – csoportos pénzforgalmi megbízás közvetlen benyújtása – során a GIRO Zrt. végzi el a csoportos átutalási üzenetek egyedi tranzakciókká történő konvertálását.

Csoportos átutalás folyamata, ha az Átutaló bankja végzi a formátum konverziót

10. ábra

A folyamat lépései:

1. Átutaló benyújtja a bankjához a csoportos átutalási megbízást.
2. Átutaló bankja ellenőríz, megterheli az Átutaló számláját és elvégzi a formátum konverziót.
3. Átutaló értesítése (számlakivonat).
4. Átutaló bankja megküldi a Csoportos átutalási tranzakciókat [T-1 napon].
5. Egyedi tranzakció elszámolása és továbbítása Jogosult bankja felé [T elszámolási napra].
6. Jogosult ügyfél számlájának jóváírása.
7. Jogosult ügyfél értesítése (számlakivonat).
8. Ha van visszautasítás, akkor Jogosult bankja megküldi a Csoportos átutalás visszautalását.
9. Csoportos átutalás visszautalásának elszámolása és továbbítása Kötelezett bankja felé.

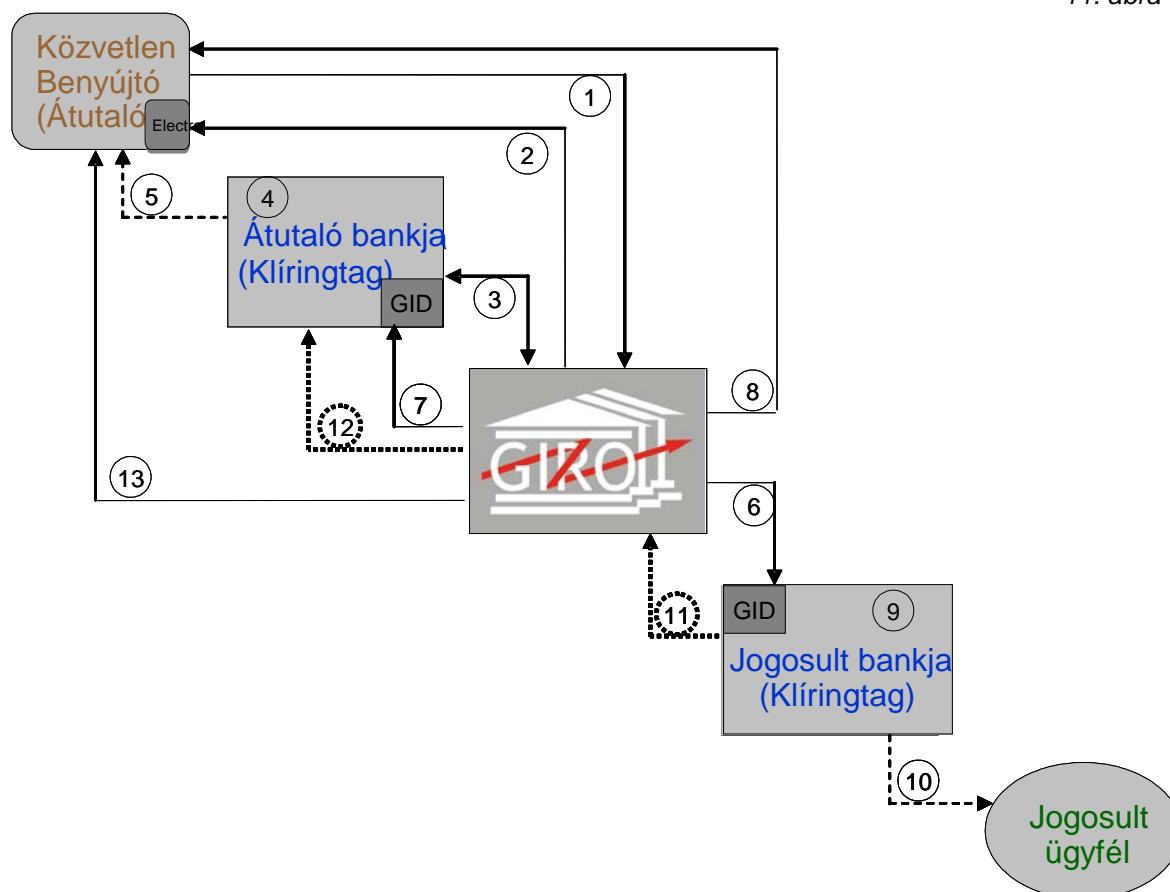
Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Csoportos átutalási tranzakció (007-01) – (4. és 5. lépés)
- Csoportos átutalás visszautasítása (207-01) – (8. és 9. lépés).

Csoportos átutalás folyamata, ha a GIRO Zrt. végzi a formátum konverziót

11. ábra

A folyamat lépései:

1. Közvetlen Benyújtó benyújtja a Csoportos átutalási üzenetet [Tmax-10, ..., T-1 napon]. Az üzenetben megadott (D) terhelési napon az Electra rendszer átadja az üzenetet a GIRO Zrt.-nek.
2. GIRO Zrt. elvégzi az ellenőrzéseket, a formátumkonverziót és visszaigazolja a befogadást.
3. Ha az Átutaló bankjától nincs automatikus engedélyezés, a GIRO Zrt. fedezet ellenőrzést / elszámolási engedélyt kér. A bank tájékoztatást ad az elszámolás engedélyezéséről, vagy megtiltásáról, vagy esetleges halasztásáról¹¹ [T-1 napon].
4. Átutaló számlájának terhelése.
5. Átutaló értesítése (számlakivonat).
6. Konvertált (egyedi) tranzakció elszámolása és továbbítása Jogosult bankja felé [T elszámolási napra].
7. Átutaló bank értesítése a fedezettel rendelkező csoportos átutalások elszámolási eredményének összegzéséről.
8. Közvetlen Benyújtó értesítése a csoportos átutalási megbízás elszámolásának eredményéről [T nap].
9. Jogosult ügyfél számlájának jóváírása.
10. Jogosult ügyfél értesítése (számlakivonat).
11. Ha van visszautasítás, akkor Jogosult bankja megküldi a Csoportos átutalás visszautalást.

¹¹ Az elszámolás halasztása 2014. január 1. után nem javasolt!

12. Csoportos átutalás visszautalásának elszámolása és továbbítása Kötelezett bankja felé.
13. A GIRO Zrt. napi Csoportos beszámoló jelentést készít az(ok)on a nap(ok)on, amikor volt visszautasítás. A válaszadási határidő végén a GIRO Zrt. végleges Csoportos beszámoló jelentést küld.

A folyamatban előforduló üzenetek, valamint tranzakciók (kódja és alkódja):

- CS-ATUTAL (CSÁT.121) - Csoportos átutalási üzenet (1. lépés),
- CS-STATUS (ST.122) – Csoportos megbízás ellenőrzésének visszaigazolása (2. lépés),
- CS-FEDKER (FR.151) – Fedezetkérés a banktól (3. lépés),
- CS-FEDJEL (FJ.152) – Fedezetvizsgálat eredményének jelzése (3. lépés),
- CS-FEDELL (FE.153) – Fedezetjelző üzenet ellenőrzésének visszajelzése (3. lépés),
- Csoportos átutalási tranzakció (007-01) (6. lépés),
- CS-FEDSUM (FM.154) – Fedezettel rendelkező csoportos átutalások elszámolásának (elszámolási eredményének) összegzése (7. lépés),
- CS-FEDSTA (FS.123) – Feldolgozás eredménye (8. lépés),
- Csoportos átutalás visszautasítása (207-01) (11 és 12 lépés),
- CS-DETSTA (DS.142) – napi és összesítő (végső) Csoportos beszámoló jelentés (13. lépés).

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

Közvetlen Benyújtónál – az Electra rendszeren keresztül – a GIRODirect szolgáltatás biztosítja a csoportos átutalási üzenetek kezelését, kommunikációját.

3.2. Csoportos beszédési megbízás

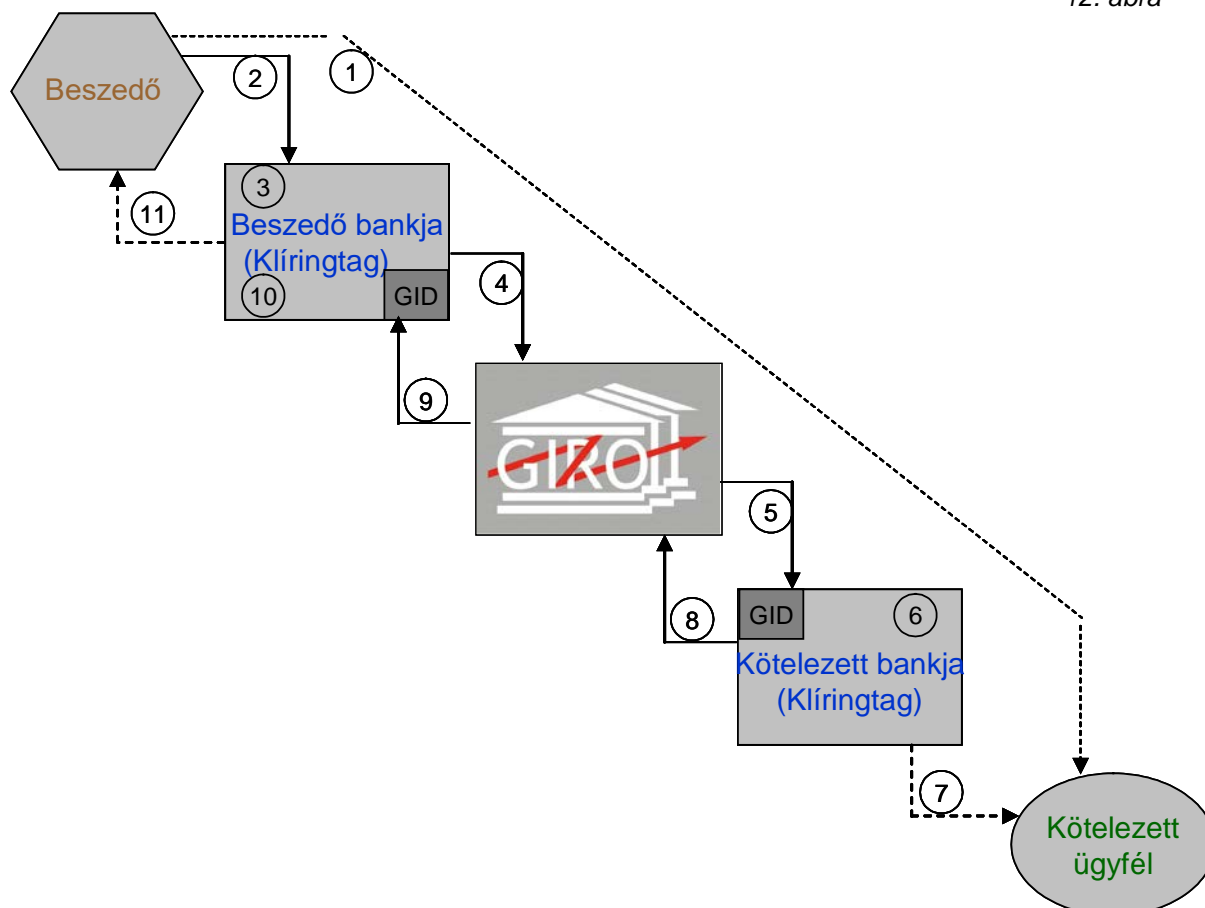
Ha a Beszedő és bankja más módon nem állapodott meg, akkor a csoportos beszédés a BKR IG1 Szabványok III. kötetében leírt szabvány szerint kell benyújtani. (MSZ 16283-2:2001 jelzetű magyar szabvány a csoportos beszédés folyamatára és üzenetszabványára.)

A következő ábrákon a csoportos beszédés folyamatát szemléltetjük. A kötelezett számla terhelési napját D-vel jelöltük. Csoportos beszédés esetén az IG1 platform a T elszámolási napot követő legfeljebb 8 munka- / elszámolási napi terhelésű tranzakciókat fogadja be ($T \leq D \leq T+8$)

E fizetési módnál is kétféle feldolgozási menetet mutatunk be, az első ábrán azt, amikor a csoportos beszédési megbízás egyedi tranzakcióvá történő konvertálást a Beszedő bankja végzi el, a második ábrán Közvetlen Benyújtó a csoportos üzenetét a GIRO Zrt.-hez benyújtja és ezt GIRO Zrt. konvertálja egyedi tranzakciókká.

Csoportos beszedés folyamata, ha a Beszedő bankja végzi a formátum konverziót

12. ábra

A folyamat lépései:

1. Számlázás, számlaküldés.
2. Beszedő benyújtja a csoportos beszedési megbízást a bankjához.
3. Beszedő bankja elvégzi az ellenőrzéseket és a formátum konverziót.
4. Beszedés kezdeményezése (egyedi) tranzakciók küldése.
5. Kezdeményezés továbbítása Kötelezett bankja felé.
6. Kötelezett bankja tárolja a tételt [D napig], terheli a Kötelezett ügyfél számláját [D, ..., Dmax+4 napon, sorba állítás 4 napig lehetséges].
7. Kötelezett ügyfél értesítése (számlakivonat).
8. Kötelezett bankja megküldi a teljesítéseket és visszautasításokat [D napon].
9. Teljesített beszedések elszámolása és tranzakciók továbbítása Beszedő bankja felé [D+1, ..., Dmax+5 napon].
10. Beszedő számlájának jóváírása.
11. Beszedő értesítése (számlakivonat).

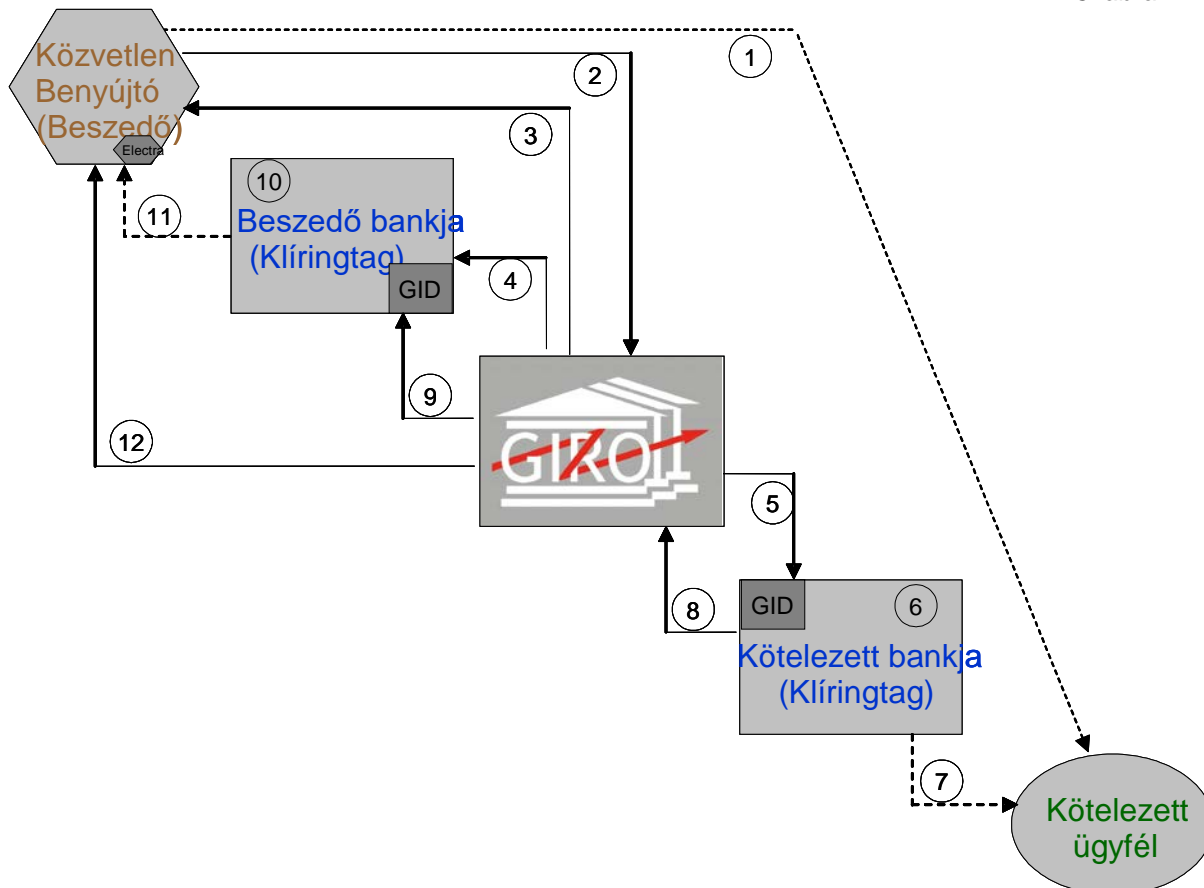
Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli

A folyamatban előforduló tranzakciók (kódja és alkódja):

- Csoportos beszedés kezdeményezés (094-00) (4. és 5. lépés),
- Csoportos beszedés visszautasítása (294-00) (8. és 9. lépés),
- Csoportos beszedés teljesítés (404-00) (8. és 9. lépés).

Csoportos beszedés folyamata, ha a GIRO Zrt. végzi a formátum konverziót

13. ábra

A folyamat lépései:

1. Számlázás, számla küldés [D-6 napon].
2. Közvetlen Beszedő – az Electra rendszeren keresztül – benyújtja a GIRO Zrt.-be a Csoportos beszedési üzenetet.
3. GIRO Zrt. elvégzi az ellenőrzéseket, a formátum konverziót és visszaigazolja a befogadást.
4. GIRO Zrt. értesíti Beszedő bankját a nála számlát vezető intézmény által közvetlenül benyújtott csoportos beszedési üzenetekről.
5. Konvertált beszedés kezdeményezése (egyedi) tranzakció továbbítása Kötelezett bankja felé.
6. Kötelezett bankja tárolja a tételt [D napig], terheli a Kötelezett ügyfél számláját [D, ..., Dmax+4 napon, sorba állítás 4 napig lehetséges].
7. Kötelezett ügyfél értesítése (számlakivonat).
8. Kötelezett bankja megküldi a teljesítéseket és visszautasításokat [D, ..., Dmax+4 napon].
9. Teljesített beszedések elszámolása és tranzakciók továbbítása Beszedő bankja felé [D+1, ..., Dmax+5napon].
10. Beszedő számlájának jóváírása.
11. Beszedő értesítése (számlakivonat).
12. A GIRO Zrt. napi Csoportos beszámoló jelentést készít az(ok)on a nap(ok)on, amikor volt teljesítő vagy visszautasító válasz. A válaszadási határidő végén a GIRO Zrt. végleges Csoportos beszámoló jelentést küld.

Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli.

A folyamatban előforduló üzenetek, valamint tranzakciók (kódja és alkódja):

- CS-BESZED (CSBESZ.121) - Csoportos beszédési üzenet (2. lépés),
- CS-STATUS (ST.122) – Csoportos megbízás ellenőrzésének visszaigazolása (3. lépés),
- BESINF (BI.151) – Csoportos beszédési üzenetekről információ (4. lépés)
- Csoportos beszédés kezdeményezés (094-00) (5. lépés),
- Csoportos beszédés kezdeményezés visszautasítása 294-00 (8. lépés),
- Csoportos beszédés teljesítés (404-00) (8. lépés),
- CS-DETSTA (DS.142) – napi és összesítő (végső) Csoportos beszámoló jelentés (12. lépés).

3.3. Csoportos készpénz-kifizetési megbízás

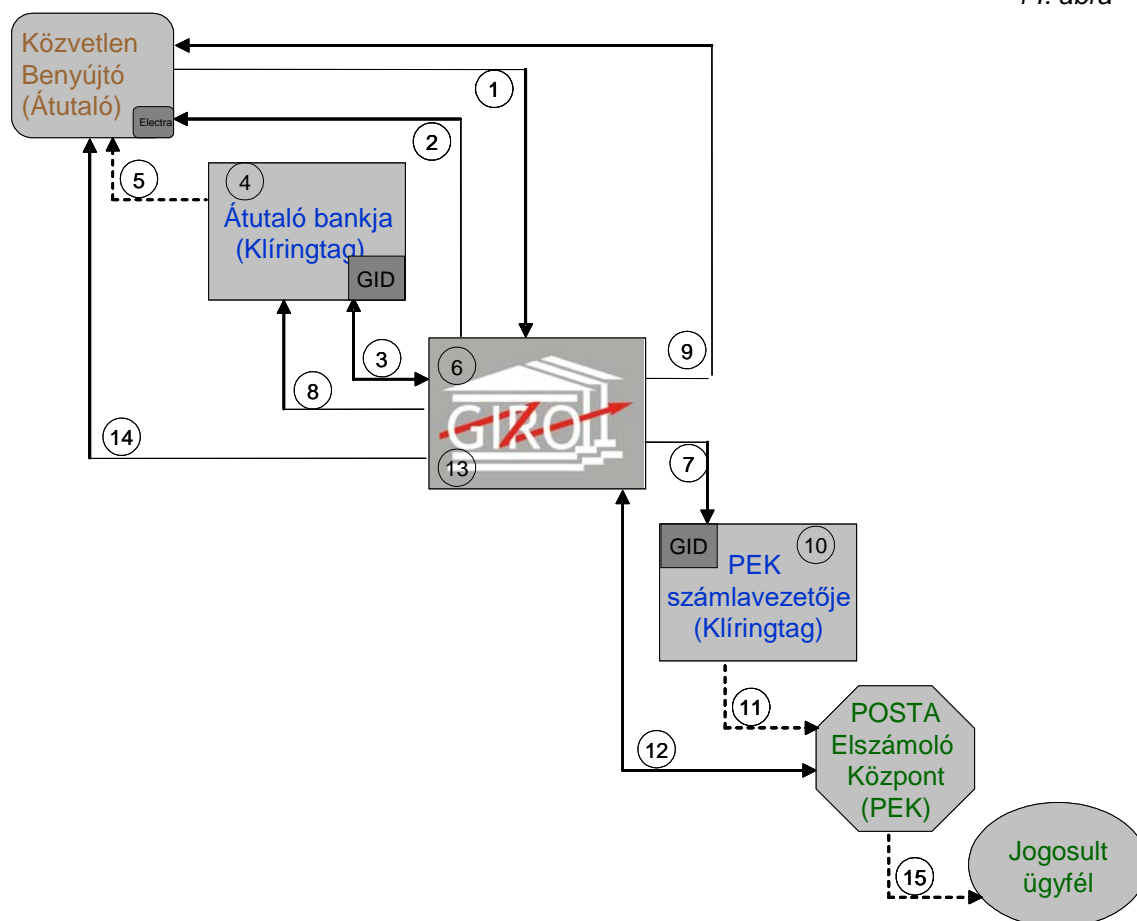
Csoportos készpénz-kifizetési megbízást a GIRO Zrt. a hatályos BKR Üzletszabályzatában foglaltak szerint fogad be – az Electra rendszeren keresztül – a Közvetlen Benyújtótól.

E fizetési forma esetén a GIRO Zrt. a Kötelezett és a Postai Elszámoló Központ közötti pénzforgalmat bonyolítja le. A Jogosult követeléséhez készpénzben jut hozzá, melyet a Magyar Posta juttat el hozzá.

A befogadás és feldolgozás menetét a következő ábra szemlélteti.

Postai készpénzkifizetés folyamata

14. ábra

A folyamat lépései:

1. Közvetlen Benyújtó benyújtja a Csoportos (postai) készpénz-kifizetési üzenetet [Tmax-10, ..., T-1 napon]. Az üzenetben megadott (D) terhelési napon az Electra rendszer átadja az üzenetet a GIRO Zrt.-nek.
2. GIRO Zrt. elvégzi az ellenőrzéseket, a formátum konverziót és visszaigazolja a befogadást.
3. Ha az Átutaló bankjától nincs automatikus engedélyezés, a GIRO Zrt. fedezet ellenőrzést / elszámolási engedélyt kér. A bank tájékoztatást ad az elszámolás engedélyezéséről, vagy megtiltásáról, vagy esetleges halasztásáról [T-1 napon].
4. Átutaló számlájának terhelése.
5. Átutaló értesítése (számlakivonat).
6. Konvertált (egyedi) tranzakció elszámolása és továbbítása a PEK számlavezetőjének [T elszámolási napra], valamint az utalványok előállítás és továbbítása a PEK-nek.
7. PEK számlavezető bankja fogadja a Postai készpénz-kifizetési tranzakciót [T elszámolási napra].
8. Átutaló bank értesítése a fedezettel rendelkező csoportos készpénz-kifizetések elszámolási eredményének összegzéséről.
9. Közvetlen Benyújtó értesítése a csoportos készpénz-kifizetési megbízás elszámolásának eredményéről [T nap].
10. PEK számlájának jóváírása.
11. PEK értesítése (számlakivonat).
12. PEK fogadja a készpénz-kifizetési utalványokat és visszaküldi az utalványazonosítókat.
13. GIRO Zrt. fogadja és továbbítja a készpénz-kifizetési utalványokat.
14. GIRO Zrt. a PEK feldolgozásáról, a csoportos készpénz-kifizetési megbízás teljes körű feldolgozásáról tételenkénti visszajelzést küld.
15. Jogosult ügyfél részére a készpénz kifizetése.

A folyamatban előforduló üzenetek, valamint tranzakciók (kódja és alkódja):

- PK-ATUTAL (PK.131) – Csoportos készpénz-kifizetési üzenet (1. lépés),
- PK-STATUS (PS.132) – Csoportos készpénz-kifizetési megbízás ellenőrzésének visszaigazolása (2. lépés),
- PK_FEDKER (FR.151) – Fedezetkérés a banktól (3. lépés),
- PK-FEDJEL (FJ.152) – Fedezetvizsgálat eredményének jelzése (3. lépés),
- PK-FEDEL (FE.153) – Fedezetjelző üzenet ellenőrzésének visszajelzése (3. lépés),
- Fedzeti összeg átutalási tranzakció (001-81) (7. lépés),
- PK-FEDSUM (FM.154) – Fedezettel rendelkező csoportos készpénz-kifizetési megbízások elszámolásának (elszámolási eredményeinek) összegzése (8. lépés),
- PK-FEDSTA (PF.133) – Feldolgozás eredménye (9. lépés),
- PK-DETSTA (PD.134) – Csoportos készpénz-kifizetési megbízás teljes körű feldolgozásának visszaigazolása (14. lépés).

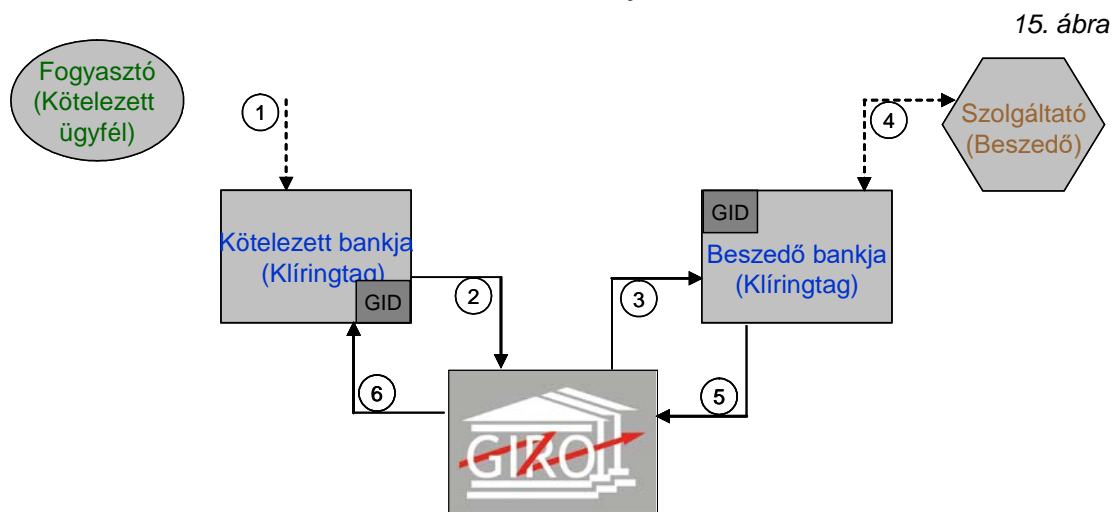
Megjegyzés: a GID a banki csatlakozó végpontot jelöli.

2. számú melléklet

Felhatalmazás folyamata

Ha a Beszedő és bankja más módon nem állapodott meg, akkor a felhatalmazást a BKR IG1 Szabványok III. kötetében leírt szabvány szerint kell benyújtani. (MSZ 16283-3:2001 jelzetű magyar szabványa felhatalmazás folyamatára és üzenetszabványára. A Kötelezett ügyfél által kitöltendő felhatalmazás űrlap a szabvány melléklete.)

Az alábbi folyamatábra a csoportos beszedés végrehajtásához szükséges, a kötelezett ügyfél által kezdeményezett felhatalmazási formanyomtatvány elektronikus (IG1 platformon keresztüli) üzenetáramlását mutatja be.

Felhatalmazás folyamata

A folyamat lépései:

1. Kötelezett ügyfél Felhatalmazása eljut a bankjához (közvetlenül a bankjához vagy a Szolgáltatóhoz nyújtja be, aki továbbítja a Kötelezett bankjához a Felhatalmazást).
2. Kötelezett bankja megküldi a Felhatalmazást az IG1 platformra (GIRO Zrt. visszaigazolja az üzenetbefogadást).
3. Felhatalmazás továbbítása a szolgáltató Felhatalmazás közvetítő bankjához.
4. Beszedő bankja egyeztet a Beszedővel.
5. Szolgáltató a bankján keresztül visszaigazolja a Felhatalmazás feldolgozását¹², vagy visszautasítását (GIRO Zrt. visszaigazolja az üzenetbefogadást).
6. Az IG1 platform továbbítja a visszaigazolásokat a Kötelezett bankjának.

A folyamatban előforduló szabványok:

- FELHBE (FBE.111) – a Kötelezett bankja megküldi a felhatalmazás adatait az IG1 platformra (2. lépés).
- FELHAC (FAC.112) – az IG1 platform visszajelzi a felhatalmazások vételének és formai ellenőrzésének eredményét (2. lépés).
- FELHKI (FKI.113) – az IG1 platform továbbítja a felhatalmazások adatait a Szolgáltatóhoz, annak számlavezető bankján keresztül (3. lépés).
- FELHAP (FHP.114) – a Szolgáltató a bankján keresztül visszaigazolja a felhatalmazások feldolgozását, vagy visszautasítását az IG1 platformnak (5. lépés).
- FELHNA (FNA.115) – az IG1 platform visszajelzi a felhatalmazás visszaigazolások vételének és formai ellenőrzésének eredményét (5. lépés).
- FELHOK (FOK.116) – az IG1 platform továbbítja a felhatalmazás visszaigazolásokat a Kötelezett bankjának (6. lépés).

¹² az MNB rendelet nem teszi kötelezővé a Beszedő által elfogadott 'jó' felhatalmazás visszaigazolását

3. számú melléklet

A Klíringtag kérésére nyújtott kiegészítő, opcionális szolgáltatások

Minden Klíringtag számára egyformán nyújtott alapfunkciókon (feldolgozandó adatok befogadása, a feldolgozás / elszámolás eredményeinek kiadása) kívül a GIRO Zrt. a Klíringtag **írásban benyújtott** kérésére – az előzőekben részben már hivatkozott – kiegészítő szolgáltatásokat is nyújt.

Az alábbiakban ismertetjük ezen kiegészítő szolgáltatásokat:

1. DETSTA jelentés (DJ.042) készítése

A **DJ célja**: a homogén küldő kötegekben található csoportos kezdeményező tranzakciókra a partnerbankok által adott válaszok napi és összesített (végső) kimutatása.

A jelentés (**DETSTA**) a Klíringtag által küldött csoportos tranzakciókra történő partnerbanki választranzakciókról számol be naponta, illetve a válaszadási határidő letelte után összesített adatokat nyújt.

A csoportos tranzakciókra adott válaszokról banki küldő kötegenként készül ezen beszámoló jelentés, de csak abban az esetben, ha a banki küldő köteg kizárólag csoportos üzenet tételeiből konvertált (*007-01 kódú*) átutaló, vagy (*094-00 kódú*) beszedési tranzakciókat tartalmazott (homogén küldő köteg).

Klíringtag igénye alapján az IG1 platform az egyedi pénzforgalmi megbízásokat tartalmazó tranzakcióktól elkülönítve, külön banki fogadó kötegben helyezi el és továbbítja a címzett bankok részére a csoportos fizetési tranzakciókat (homogén fogadó köteg).

Az elszámolás eredményét tartalmazó állományok fogadása és kicsomagolása jelen Szabvány kötet 3.1.7 pontjában ismertetett módon történik.

2. SUMFIOK (SF.091) jelentés készítése

Az **SF célja**: az Első Elszámolási Ciklus, és / vagy a Rendkívüli Küldési Szakasz végén a Klíringtag (közvetlen és/vagy közvetett fiókjai és/vagy levelezett bankjai) fedezethiány / késői küldés miatt küldésre és/vagy fogadásra sorban álló tételeinek bankszerv-szintű kimutatása, részletezése manuális (vizuális) feldolgozásra (is) alkalmas olvasmányos szövegfájlban.

A SUMFIOK **külső fájlneve** a fájl keletkezési idejét jelzi.

- az Első Elszámolási Ciklus végén képződő fájl neve: **SUMFIOK₁**,
- a Rendkívüli Küldési Szakasz végén képződő fájl neve: **SUMFIOK_X**.

A SUMFIOK_X az Első Elszámolási Ciklus végén sorban álló **és** a Rendkívüli Küldési Szakaszban beérkező forgalom **összesen**jét, a Második Elszámolási Ciklusban elszámolandó forgalmi kimutatást tartalmazza.

3. Homogén Fogadó Köteg (FK.020) készítése

A **homogén FK célja**: az egyedi és csoportos pénzforgalmi megbízásokkal kapcsolatos tranzakciókat a címzett Klíringtag egymástól különválasztva, önálló fogadó kötegben kapja.

A homogén FK **külső fájlnevének** első karaktere utal a tranzakciók típusára.

- **0** – a FK egyedi pénzforgalmi megbízásokkal kapcsolatos tranzakciókat tartalmaz.
- **U** – a FK csoportos pénzforgalmi megbízásokkal kapcsolatos tranzakciókat tartalmaz.

4. Fogadó Köteg – tranzakciókban mért – maximális nagyságának meghatározása

A szolgáltatás célja: FK készítése a Klíringtag által megadott méretben, a Klíringtag rendszere általi feldolgozás megkönnyítése céljából.

Korlátok

- **a FK maximum 999.999 tételt tartalmazhat**
(a szabványokban előírt 6 karakteres tételszámláló miatt),

Alapbeállítás

Egy FK maximális mérete 999.999 tranzakció.

5. Közvetlenül benyújtott csoportos átutalások automatikus elszámolása

A szolgáltatás célja: a Közvetlen Benyújtó számlavezető bankjának a mentesítése a fedezetvizsgálattal kapcsolatos üzenetek feldolgozásától, a csatlakozó banki rendszer fedezetvizsgálati üzenetváltás miatti módosításától.

A Klíringtag e szolgáltatás igénybevételére vonatkozó kérését a GIRO Zrt. úgy tekinti, hogy a Klíringtagnál számlát vezető minden Közvetlen Benyújtó által benyújtott minden csoportos átutalási és / vagy készpénz-kifizetési megbízás elszámolását a Klíringtag előre engedélyezi.

Az IG1 platform **automatikusan**, fedezetvizsgálati üzenetváltás nélkül, a számlavezető bank fedezetének erejéig elszámolja a közvetlenül benyújtott csoportos átutalásokat és / vagy készpénz-kifizetési megbízásokat.

Korlátok

Az automatikus elszámolási engedély a Klíringtagnál számlát vezető **minden** Közvetlen Benyújtó **összes** csoportos megbízására vonatkozik. Nincs lehetőség arra, hogy a Klíringtag az elszámolás előzetes engedélyezését csak néhány Közvetlen Benyújtóra és / vagy bizonyos csoportos megbízásokra terjessze ki.

6. BKR Statisztikai Adatszolgáltatás (BKRSTAT)

A szolgáltatás célja: a BKR-ben (IG1 és IG2 platformon) bonyolított forgalom statisztikai kimutatása, amely alapul szolgálhat a Klíringtagok további belső feldolgozásaihoz, elemzéseikhez.

A havi statisztikai adatszolgáltatást az alábbi **formátumban** nyújtjuk:

- nyomtatható **.pdf** állományban,
- további gépi feldolgozásra alkalmas, két különálló **.xls** állományban.

A BKRSTAT tartalma

- külön kimutatás az IG1 és az IG2 platformon lezajlott klíringtagi és teljes forgalomról,
- a Klíringtag **elszámolt havi forgalma** a forgalom iránya (küldés és fogadás), tranzakciókódok, és elszámolási napok szerinti bontásban, külön-külön megjelenítve a fizetési módozatok (átutalás és beszedés) szerinti összesítést is,
- a **teljes havi BKR-forgalom** fizetési módozatok (átutalás és beszedés) és elszámolási napok szerinti bontásban,
- a Klíringtagi havi elszámolt átutalási forgalom **részesezési aránya** a BKR teljes havi forgalmában fizetési módozatonként,
- a Klíringtagi és a BKR teljes havi átutalási forgalma **értékhatórok szerint** a forgalom iránya (küldés és fogadás) szerinti bontásban,
- a **BKR általi visszautasítások** a konkrét hibakódok gyakoriságának feltüntetésével

7. Eseti adatszolgáltatás

A szolgáltatás célja: a Klíringtag egyéni igényeinek kielégítése, pl. a klíringtagi forgalom évenkénti összesítése, részesezési aránya az éves BKR forgalomban.